
RAPPORT

Områderegulering Bjørn industriområde, Dønna

OPPDRAGSGIVER
Helgeland Havn IKS

EMNE
Konsekvensvurdering landskap og topografi

DATO / REVISJON: 16. mai 2024 / 00
DOKUMENTKODE: 10225533-01-PLAN-RAP-005

Multiconsult

Denne rapporten er utarbeidet av Multiconsult i egen regi eller på oppdrag fra kunde. Kundens rettigheter til rapporten er regulert i oppdragsavtalen. Hvis kunden i samsvar med oppdragsavtalen gir tredjepart tilgang til rapporten, har ikke tredjepart andre eller større rettigheter enn det han kan utlede fra kunden. Multiconsult har intet ansvar dersom rapporten eller deler av denne brukes til andre formål, på annen måte eller av andre enn det Multiconsult skriftlig har avtalt eller samtykket til. Deler av rapportens innhold er i tillegg beskyttet av opphavsrett. Kopiering, distribusjon, endring, bearbeidelse eller annen bruk av rapporten kan ikke skje uten avtale med Multiconsult eller eventuell annen opphavsrettshaver.

RAPPORT

OPPDRAG	Områderegulering Bjørn industriområde, Dønna	DOKUMENTKODE	10225533-01-PLAN-RAP-005
EMNE	Konsekvensvurdering landskap og topografi	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAGSGIVER	Helgeland Havn IKS	OPPDRAGSLEDER	Tom Langeid
KONTAKTPERSON	Frank Karlsen	UTARBEIDET AV	Ivar Bjørnstad
GNR./BNR./SNR.		ANSVARLIG ENHET	5032 Arealplan og utredning, nord

SAMMENDRAG

Helgeland Havn IKS har inngått en avtale med Dønna kommune om utarbeiding av områdeplan for industriområdet på Bjørn.

Hensikten med områdereguleringen er å legge til rette for havne- og næringsvirksomhet innenfor planområdet.

Det ble utarbeidet et planprogram som ble fastsatt 06.07.2021. I henhold til planprogrammet skal bl.a. konsekvenser for temaet landskap og topografi vurderes.

Utredningen har basert seg på et utbyggingsalternativ, der tiltaksområdet bygges ut med store bygningsvolumer, terrenginngrep og vegsystemer.

Verdivurderingen av landskap er basert på foreliggende kart- og terrengdata, samt tilgjengelige publiseringer fra Artsdatabanken, NIJOS, Aurland naturverkstad og befaring i det aktuelle området.

Vurdering av påvirkning fra utbyggingsalternativet er basert på en synlighetsanalyse, ståstedsvurderinger og en landskapsfaglig vurdering av elementer iht Statens vegvesens håndbok V712, konsekvensanalyser (2018).

Konsekvensvurderingen er basert på en metodisk sammenstilling av verdivurderingen og påvirkningen fra utbyggingsalternativet.

Tiltaket vurderes å gi noe negativ konsekvens for landskap og topografi.

00	16.05.24	Utkast til gjennomsyn	Ivar Bjørnstad	Tom Langeid	Tom Langeid
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Innledning	5
1.1	Formål	5
1.2	Planprosess	5
2	Metodikk	6
2.1	Innledning	6
2.2	Definisjon og avgrensing	6
2.3	Vurdering av konsekvens for delområder	6
2.4	Konsekvenser av alternativer	10
2.6	Influensområdet	12
3	Tiltaket og utredningsalternativer	13
3.1	Tiltaket	13
3.2	Utredningsalternativene	13
3.2.1	0-alternativet	13
3.2.2	Utbyggingsalternativet	15
4	Registreringer	18
4.1	Generell områdebeskrivelse	18
4.1.1	Landskapsregion	18
4.1.2	Landskapstype	20
4.1.3	Landskapskartlegging i Nordland	23
4.1.4	Kommunedelplan for Bjørn	24
4.2	Registreringskart	24
5	Vurdering av konsekvenser	26
5.1	Inndeling i delområder	26
5.2	Ståstedsanalyse	26
5.3	Delområde L1 Bjørn – Breiland	27
5.3.1	Avgrensning	27
5.3.2	Beskrivelse	28
5.3.3	Verdi, påvirkning og konsekvens	30
5.4	Delområde L2 Urd-, Bjørns- og Nordmarkfjellet	34
5.4.1	Avgrensning	34
5.4.2	Beskrivelse	34
5.4.3	Verdi, påvirkning og konsekvens	37
5.5	Delområde L3 Angarsnes – Ulvangsøya	41
5.5.1	Avgrensning	41
5.5.2	Beskrivelse	41
5.5.3	Verdi, påvirkning og konsekvens	43
5.6	Delområde L4 Skorpa	46
5.6.1	Avgrensning	46
5.6.2	Beskrivelse	46
5.6.3	Verdi, påvirkning og konsekvens	48
5.7	Verdikart	51
5.8	Sammenstilling av konsekvenser	52
5.8.1	0-alternativet	52
5.8.2	Utbyggingsalternativet	52
6	Konsekvenser i anleggsfasen	53
7	Avbøtende tiltak	54
8	Synlighetsanalyse	55

1 Innledning

1.1 Formål

Det skal utarbeides en områdeplan for videreutvikling av Bjørn Industriområde.

Hensikten med områdereguleringen er å legge til rette for havne- og næringsvirksomhet innenfor planområdet.

Det skal i tillegg ses på mulighet for relokalisering av ambulansestasjonen.

1.2 Planprosess

Helgeland Havn IKS har inngått en avtale med Dønna kommune om utarbeiding av områdeplan for industriområdet på Bjørn. Arbeidet med områdeplanen ble igangsatt våren 2021.

I forbindelse med oppstart av planarbeid ble det avklart at tiltaket er av en slik størrelse og omfang at det utløser krav automatisk krav om konsekvensutredning jf. Forskrift om konsekvensutredning av 01.07.2017.

Det ble derfor utarbeidet et forslag til planprogram som ble sendt på høring 19.05.2021 med høringsfrist 30.06.2021. Planprogrammet ble fastsatt av Formannskapet 06.07.2021.

2 Metodikk

2.1 Innledning

Iht. fastsatt planprogram skal temaet konsekvensvurderes:

Det anses som nødvendig at tiltakets konsekvenser for landskap og topografi vurderes. Vurderingen vil i hovedsak være knyttet til synlighet, og konsekvensene av denne. Det utarbeides egen delrapport for temaet. Det skal ses til gjennomført landskapskartlegging for Nordland (NiN). Det tas utgangspunkt i eksisterende kunnskap, vurdering skal gjøres iht. anerkjent metodikk.

Metoden for konsekvensutredning av ikke-prissatte temaer er beskrevet i kap. 6 i håndbok V712. Metoden skal sikre en systematisk, helhetlig og faglig analyse av de konsekvensene et tiltak medfører.

En forkortet versjon av de viktigste trinnene i metoden er gjengitt under. En mer utfyllende beskrivelse er gitt i håndbok V712.

2.2 Definisjon og avgrensing

Landskapsbilde består i denne sammenhengen av landskapets romlige og visuelle egenskaper og hvordan landskapet oppfattes som fysisk form. I dette inngår både naturlige og menneskeskapte elementer som gir et geografisk område særpreg. Alle typer landskap inngår derfor i begrepet, både naturlig landskap og tettbygde områder. Landskapsbildet består av flere landskapselementer, som er naturlige eller menneskeskapte objekter eller enheter. Landskapskomponenter er hovedstrukturer, som store landformer, vannformer, vegetasjonsmessige sammenhenger eller bystrukturer. Landskapselementer er naturlige eller menneskeskapte objekter eller enheter.

Landskapstype defineres som et større geografisk område med enhetlig visuelt preg, skapt av enhetlig dominans av store landformer og kjennetegnet ved karakteristisk fordeling av landformer, naturstrukturer og andre landskapselementer.

Grensesnittet mellom deler av utredningstema landskapsbilde og utredningstema kulturarv kan være uklart. I utredningstema landskapsbilde skal man vurdere landskapets visuelle, romlige og estetiske verdi, mens man i utredningstema kulturarv skal vurdere landskapets kulturhistoriske betydning.

For grensesnitt mot andre ikke-prissatte tema, se håndbok V712.

2.3 Vurdering av konsekvens for delområder

På grunnlag av innsamlet kunnskap deles utredningsområdet inn i enhetlige delområder. Et delområde er definert som et område som har en enhetlig funksjon, karakter og/eller verdi og som derfor skiller seg fra tilgrensende areal. Inndeling i delområder er basert på registreringskategoriene i henhold til Statens vegvesens håndbok V712, se Tabell 1.

Tabell 1: Registreringskategorier for landskapsbilde (hentet fra V712).

Registreringskategorier	Forklaring
Topografiske hovedformer	Landformer og terrengformer. Kystlinjer. Større vassdrag, breer, fjordsystemer, skjærgård og sjøområder. Storskala- og småskala landskap. Variasjoner i relieff.
Romlige egenskaper	Avgrensninger, strukturer og andre visuelle uttrykk som danner landskapsrom. By- og gaterom.

Registrerings-kategorier	Forklaring
Naturskapte visuelle egenskaper	Ubrutte sammenhenger fra fjord til fjell, åskammer, fjellrygger, horisontlinjer og strandlinjer. Naturpregede områder med tydelige brudd eller overganger i landskapet. Særlige naturfenomen og temporære variasjoner i vær og årstidsvekslinger.
Naturskapte nøkkelelementer	Fremtredende terrengformasjoner, landemerker og orienteringspunkter. Naturminner som geologiske formasjoner eller enkeltstående særpregede trær.
Vegetasjon	Form- og strukturdannende vegetasjon kan være naturlig, kulturpåvirket, eller kulturbetinget. Vegetasjonen avtegner seg som mosaikk og mønster i naturlige, kulturpåvirkete eller i rene menneskeskapte miljøer.
Arealbruk	Næringsvirksomhet, landbruk, bosetting, transport, annen infrastruktur.
Byform og arkitektur	Bygninger, plasser, parker, gater, og annen bystruktur.
Menneskeskapte visuelle egenskaper	Sammenhengende bebygde områder, gateløp, vegsystem, stisystem, kraftlinjer, jord- og skogbruksområder, fysiske grenselinjer, alleer, trerekker. Menneskeskapte områder med tydelige brudd eller overganger i landskapet.
Menneskeskapte nøkkelelementer	Landemerker, knutepunkt, fremtredende bygninger, tekniske installasjoner, formklippede særpregede trær, trær med arkitektonisk betydning.

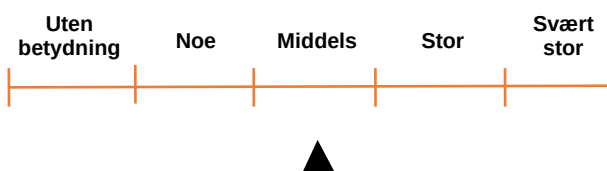
Tre begrep står sentralt i analysen:

- **Verdi:** Vurdering av hvor verdifullt et delområde er, dvs. hvor stor betydning delområdet har i et nasjonalt perspektiv. Skala for vurdering av verdi er fem-delt, fra «uten betydning» til «svært stor verdi».
- **Påvirkning:** Med påvirkning menes en vurdering av hvordan det samme området påvirkes som følge av tiltaket. Påvirkning vurderes i forhold til referansesituasjonen (alternativ 0).
- **Konsekvens:** Konsekvens framkommer ved sammenstilling av verdi og påvirkning i henhold til «konsekvensvifta», se Figur 3 og veiledning i Tabell 4: Skala og veiledning for konsekvensvurdering av delområder. Hentet fra V712..

Vurdering av påvirkning relateres til den ferdig etablerte situasjonen. Inngrep som utføres i anleggsperioden inngår kun i vurderingen av påvirkning dersom de gir varige endringer. Midlertidig påvirkning i anleggsperioden beskrives separat.

Verdivurdering av delområder

Delområder er verdivurdert etter nærmere definerte kriterier i håndbok V712, se Tabell 2. Verdi blir satt på en fem-delt skala fra ubetydelig til svært stor verdi. Svært stor verdi er i hovedsak knyttet til regionale og nasjonale verdier, mens noe verdi er områder med lokal betydning.

Figur 1: Skala for vurdering av verdi (hentet fra V712).

Kriterier for verdisetting av tema landskapsbilde er vist i Tabell 2.

Tabell 2: Tabell med kriterier for verdisetting av landskapsbilde (hentet fra V712).

Verdi ASPEKTER	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Visuelle kvaliteter	Delområde uten visuelle kvaliteter	Delområde med noen visuelle kvaliteter	Delområde med gode visuelle kvaliteter, eller kvaliteter av lokal betydning	Delområde med særlig gode visuelle kvaliteter, eller kvaliteter av regional betydning	Delområde med unike visuelle kvaliteter, eller kvaliteter av nasjonal / internasjonal betydning
Helhet Variasjon	Delområde med dårlig balanse mellom helhet og variasjon	Delområde med mindre god balanse mellom helhet og variasjon	Delområde med god balanse mellom helhet og variasjon	Delområde med særlig god balanse mellom helhet og variasjon	Delområde med unik balanse mellom helhet og variasjon
Særpreg	Delområde uten særpreg	Delområde med lite særpreg	Delområde med særpreg	Delområde med stort særpreg	Delområde med svært stort særpreg
Byform Bystruktur	Delområde der byformen/bystrukturen er fragmentert/sprenget/ødelagt	Delområde der byformen/bystrukturen er noe fragmentert	Delområde med god byform/bystruktur	Delområde med særlig god byform/bystruktur	Delområde med en unik byform/bystruktur
Arkitektur	Bebyggelse, bygninger, byrom, infrastruktur og landskap mangler sammenheng. Er dårlig tilpasset byens skala	Bebyggelse, bygninger, byrom, infrastruktur og landskap danner til sammen mindre gode og/eller lite lesbare omgivelser. Er mindre godt tilpasset byens skala	Bebyggelse, bygninger, byrom, infrastruktur og landskap danner til sammen gode og lesbare omgivelser. Er tilpasset byens skala	Bebyggelse, bygninger, byrom, infrastruktur og landskap danner til sammen særlig gode og lesbare omgivelser. Er godt tilpasset byens skala	Bebyggelse, bygninger, byrom, infrastruktur og landskap danner til sammen unike og lesbare omgivelser. Er svært godt tilpasset byens skala
Totalinntrykk	Delområde der landskap og bebyggelse/anlegg til sammen gir et dårlig totalinntrykk	Delområde der landskap og bebyggelse/anlegg til sammen gir et noe redusert totalinntrykk	Delområde der landskap og bebyggelse/anlegg til sammen gir et godt totalinntrykk	Delområde der landskap og bebyggelse/anlegg til sammen gir et spesielt godt totalinntrykk	Delområde der landskap og bebyggelse/anlegg til sammen gir et unikt totalinntrykk
Sjeldenhet Representativitet¹			Delområdet inngår i landskapstyper som er fåtallig/sjeldne regionalt	Delområdet inngår i landskapstyper som er fåtallig/sjeldne nasjonalt	
Forvaltningsprioritet/ prioriterte landskapsområder^{2 3}			Delområdet har kvaliteter av lokal og/eller regional betydning	Delområdet har kvaliteter av regionale og/eller nasjonal betydning	Delområdet har kvaliteter av nasjonal og/eller internasjonal betydning

Påvirkning

Også påvirkning blir vurdert etter nærmere definerte kriterier i håndbok V712. Vurderingen av påvirkning blir utført for utbyggingsalternativer og sammenlignet med alternativ 0.

¹ NiN landskap
² Verdifulle landskap, jamfør Forskrift om konsekvensutredning § 10 b).
³ Verneområder etter naturmangfoldloven §§ 35-39.

Figur 2: Skala for vurdering av påvirkning. Skalaen er glidende, og pilen skal flyttes for å illustrere graden av påvirkning på delområdet (hentet fra V712).

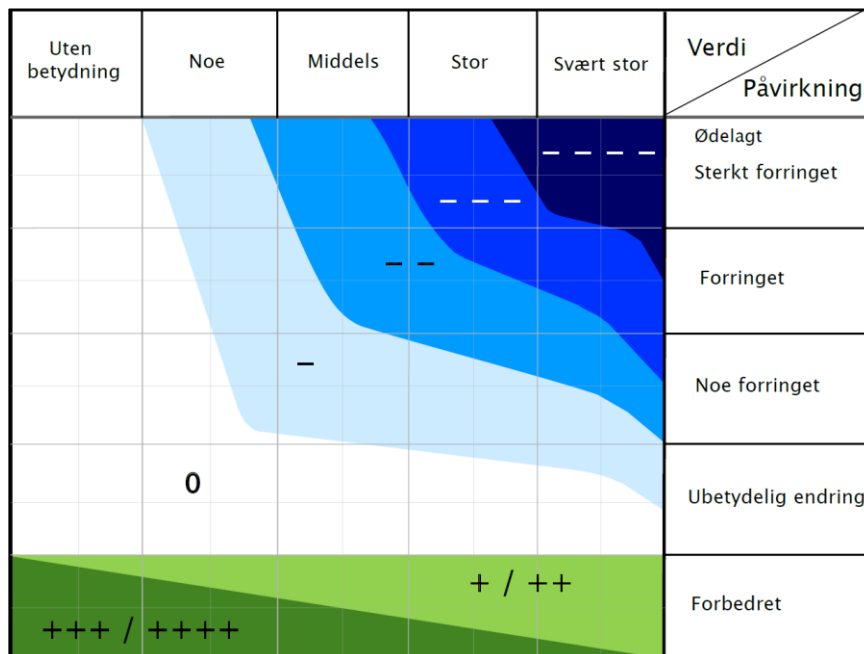
Kriterier for vurdering av påvirkning av utredningstemaet landskapsbilde er vist i Tabell 3. Sentralt for påvirkningsvurderingene er at mindre endringer ikke skal gi store utslag. Det er viktig at de største utslagene forbeholdes de mest alvorlige tilfellene. Vurderinger i begge ender av skalaen skal forbeholdes tilfeller der enten verdien blir helt ødelagt, eller motsatt, at tiltaket vil redde en verdi som ellers ville gått tapt.

Tabell 3: Tabell for vurdering av påvirkning av landskapsbildet (hentet fra V712).

Tiltakets påvirkning	Forankring og lokalisering	Landskaps- og terrenginngrep	Skala	Linjeføring	Arkitektonisk utforming
Ødelagt/sterkt forringet	Tiltaket er ikke forankret, medfører uheldig fragmentering, eller bryter i stor grad med landskapskarakteren	Tiltaket medfører en stor endring i landskapet, eller medfører svært skjemmende inngrep	Tiltaket dominerer i stor grad over landskapets skala	Tiltaket har svært dårlig rytme, er preget av knekk, sprang, har en svært uheldig romkurve	Tiltaket fremstår helt uten arkitektonisk helhet, har svært dårlig design
Forringet	Tiltaket er dårlig forankret, medfører fragmentering, eller bryter med landskapskarakterene	Tiltaket medfører skjemmende inngrep	Tiltaket dominerer over landskapets skala	Tiltaket har dårlig rytme, er preget av knekk, sprang, en uheldig romkurve	Tiltaket fremstår i liten grad som en arkitektonisk helhet, har dårlig design
Noe forringet	Tiltaket er noe forankret, medfører noe fragmentering, eller bryter i en viss grad med landskapskarakteren	Tiltaket medfører noe skjemmende inngrep	Tiltaket dominerer noe over landskapets skala	Tiltaket har noe dårlig rytme, er noe preget av knekk, sprang, en uheldig romkurve	Tiltaket fremstår i noen grad som en arkitektonisk helhet, har noe dårlig design
Ubetydelig endring	Tiltaket er forankret, medfører i liten grad fragmentering, eller bryter i liten grad med landskapskarakteren	Tiltaket medfører ikke skjemmende inngrep	Tiltaket er tilpasset skalaen i landskapet, eller er underordnet denne	Tiltaket har god rytme, er uten knekk eller sprang, har en god romkurve	Tiltaket fremstår som en arkitektonisk helhet
Forbedret	Tiltaket er godt forankret, medfører ingen fragmentering, eller forsterker landskapskarakterene	Tiltaket medfører istandsetting av ødelagt/sterkt forringet landskap	Tiltaket har en god tilpasning til skalaen i landskapet, eller er underordnet denne	Tiltaket har særlig god rytme og romkurve som fremhever landskapskulpturen	Tiltaket fremstår som en særlig god arkitektonisk helhet, har god design og materialkvalitet

Vurdering av konsekvenser

Konsekvensgrad blir gitt på en syv-delt skala fra kritisk negativ (----) til stor positiv (++++), se konsekvensvifta, Figur 3.

Figur 3: «Konsekvensvifta». Skalaene for verdi og påvirkning utgjør hhv. X-akse og Y-akse i figuren (hentet fra V712).

Tabell 4: Skala og veiledning for konsekvensvurdering av delområder. Hentet fra V712.

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	4 minus (----)	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for delområdet. Gjelder kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
---	3 minus (---)	Alvorlig miljøskade for delområdet.
--	2 minus (--)	Betydelig miljøskade for delområdet.
-	1 minus (-)	Noe miljøskade for delområdet.
0	Ingen/ubetydelig (0)	Ubetydelig miljøskade for delområdet.
+ / ++	1 pluss (+) 2 pluss (++)	Miljøgevinst for delområdet: Noe forbedring (+), betydelig miljøforbedring (++)
+++ / ++++	3 pluss (+++) 4 pluss (++++)	Benyttes i hovedsak der delområder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdøkning som følge av tiltaket.

2.4 Konsekvenser av alternativer

Etter at konsekvensen for hvert delområde er utredet, gjøres en samlet konsekvensvurdering av hvert utbyggingsalternativ.

Vurderingene som ligger til grunn for å sette konsekvensgrad for hele utbyggingsalternativer skal begrunnes i tekst. Skala og kriterier framgår av Tabell 5. Det må gå fram hva som har vært utslagsgivende for den samlede vurderingen, f.eks. om noen delområder har blitt tillagt avgjørende vekt, eller om sumvirkninger har blitt tillagt vekt. Det er viktig at beslutningsrelevant usikkerhet beskrives. Det er også viktig at forslag til aktuelle skadereduserende tiltak som kan bidra til å

redusere de negative virkningene eller føre til forbedring for et område eller hele alternativer beskrives, jf. V712 kap. 6.1.4.

Tabell 5: Kriterier for fastsettelse av konsekvens for hvert alternativ (hentet fra V712).

Skala	Trinn 2: Kriterier for fastsettelse av konsekvens for hvert alternativ
Kritisk negativ konsekvens	Svært stor miljøskade for temaet, gjerne i form av store samlede virkninger. Stor andel av strekning har særlig høy konfliktgrad. Vanligvis flere delområder med konsekvensgrad 4 minus (---). Brukes unntaksvis.
Svært stor negativ konsekvens	Stor miljøskade for temaet, gjerne i form av store samlede virkninger. Vanligvis har stor andel av strekningen høy konfliktgrad. Det finnes delområder med konsekvensgrad 4 minus (---), og typisk vil det være flere/mange områder med tre minus (---).
Stor negativ konsekvens	Flere alvorlige konfliktpunkter for temaet. Typisk vil flere delområder ha konsekvensgrad 3 minus (---).
Middels negativ konsekvens	Delområder med konsekvensgrad 2 minus (--) dominerer. Høyere konsekvensgrader forekommer ikke eller er underordnede.
Noe negativ konsekvens	Liten andel av strekning med konflikter. Delområder har lave konsekvensgrader, typisk vil konsekvensgrad 1 minus (-), dominere. Høyere konsekvensgrader forekommer ikke eller er underordnede.
Ubetydelig konsekvens	Alternativet vil ikke medføre vesentlig endring fra referansesituasjonen (referansealternativet). Det er få konflikter og ingen konflikter med høye konsekvensgrader.
Positiv konsekvens	I sum er alternativet en forbedring for temaet. Delområder med positiv konsekvensgrad finnes. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Stor forbedring for temaet. Mange eller særlig store/viktige delområder med positiv konsekvensgrad. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.

2.5 Kunnskapsgrunnlag og kilder

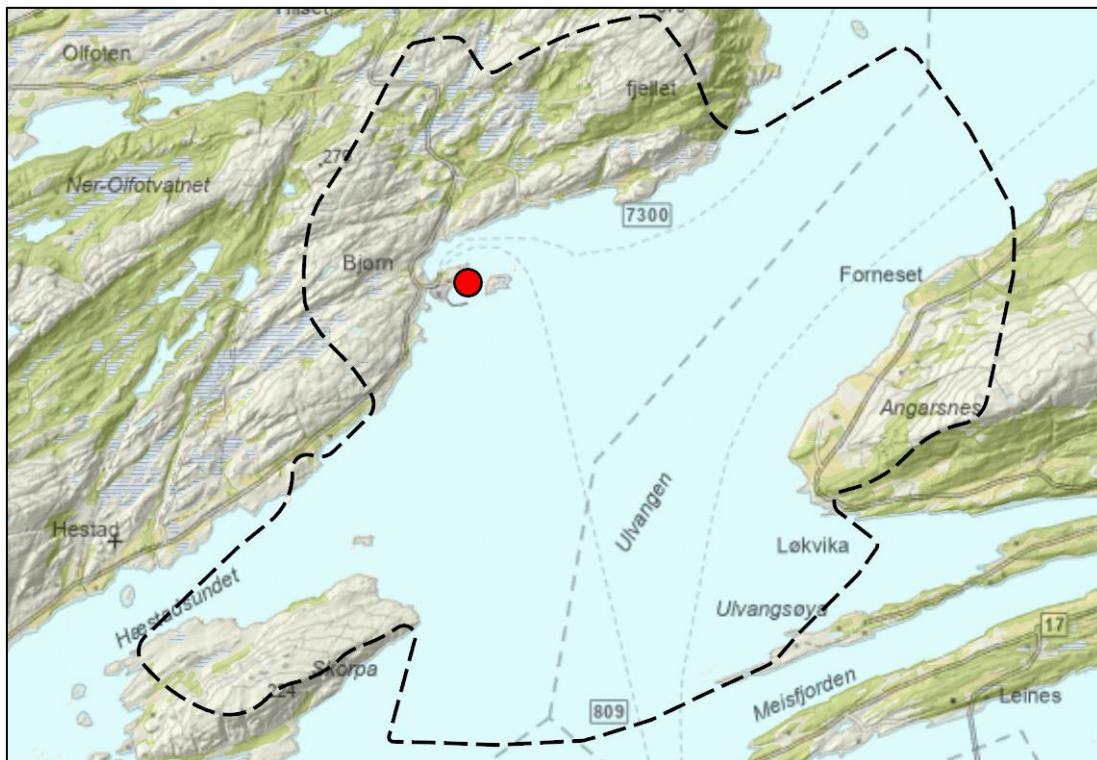
Kunnskapsinnhenting er gjort gjennom innsamling av foreliggende registreringer og kartlegginger. I arbeidet er følgende hovedkilder benyttet:

- Brembu, S., Kjerkreit, A., Sandvik, K. O., Hoftun, I., Sørgaard, K., Haraldsen, U. & Stomperud, M./Statens vegvesen (2018). *Håndbok V712 Konsekvensanalyser*.
- Erikstad, L., Halvorsen, R. & Simensen, T. (2019). *Natur i Norge (NiN) versjon 2.2. Inndelingen i landskapstyper. - Artsdatabanken, Trondheim*.
- Puschmann, O./NIJOS (2005). *Nasjonalt referansesystem for landskap, beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner* (NIJOS rapport 10/2005).
- Lykkja, H., Uttakleiv, L. A., Knagenhjelm, C., Clemetsen, M. (2017) *Landskapstyper i Nordland* (AN Rapport 5-2014, revidert 2017)
- Lykkja, H., Uttakleiv, L. A., Knagenhjelm, C., Clemetsen, M. (2017) *Sjeldne og typiske landskap i Nordland* (AN Rapport 6-2014, revidert 2017)
- Kommunedelplan for Bjørn
- Naturbase

- Vegkart
- Felles kartdatabase
- Google maps
- Helgetur.no
- Befaring med oppdragsgiver og representant fra Dønna kommune i juli 2021.

2.6 Influensområdet

Ifbm vurderingen er det utarbeidet en teoretisk synlighetsanalyse (se kap 8). Denne er benyttet som grunnlag for å avgrense influensområdet til det planlagte tiltaket. Influensområdet omfatter hovedsakelig områder som tiltaket har visuell kontakt med, og det området der tiltaket har fysisk påvirkning.

Figur 4: Influensområdet vises med svart stiptet linje. Planområdet vises med rødt punkt.

3 Tiltaket og utredningsalternativer

3.1 Tiltaket

Helgeland Havn IKS har inngått en avtale med Dønna kommune om utarbeidelse av en områdereguleringsplan for deler av Bjørn.

Hensikten med områdereguleringen er å legge til rette for havne- og næringsvirksomhet innenfor planområdet.

Ønsket reguleringsformål er i hovedsak samsvarende med gjeldende kommunedelplan for Bjørn fra 2014, med unntak av områdene som er avsatt til hhv friområde (FRI1) og LNFR-formål (LNFR10). Områdene ønskes nå omregulert til næringsformål. Innenfor LNFR10 er det registrert to automatisk fredede kulturminner som ønskes frigitt ifm. områdeplanen.

Endringene i forhold til kommunedelplanen knyttes til en økt arrondering av både Bjørnsøya og Lissøya. Avhengig av framtidige byggeområder, kan det være aktuelt å legge til rette for en endret vegstruktur, bl.a. ved omlegging av Øysundveien, Dønnaveien og Moloveien. Videre er det aktuelt å legge til rette for flytting av ambulansestasjonen, med tilhørende flytekaianlegg.

Grunnet manglende framdrift i planene om å utbedre fergeleiet, legges det opp til at dette området båndlegges med krav om detaljregulering.

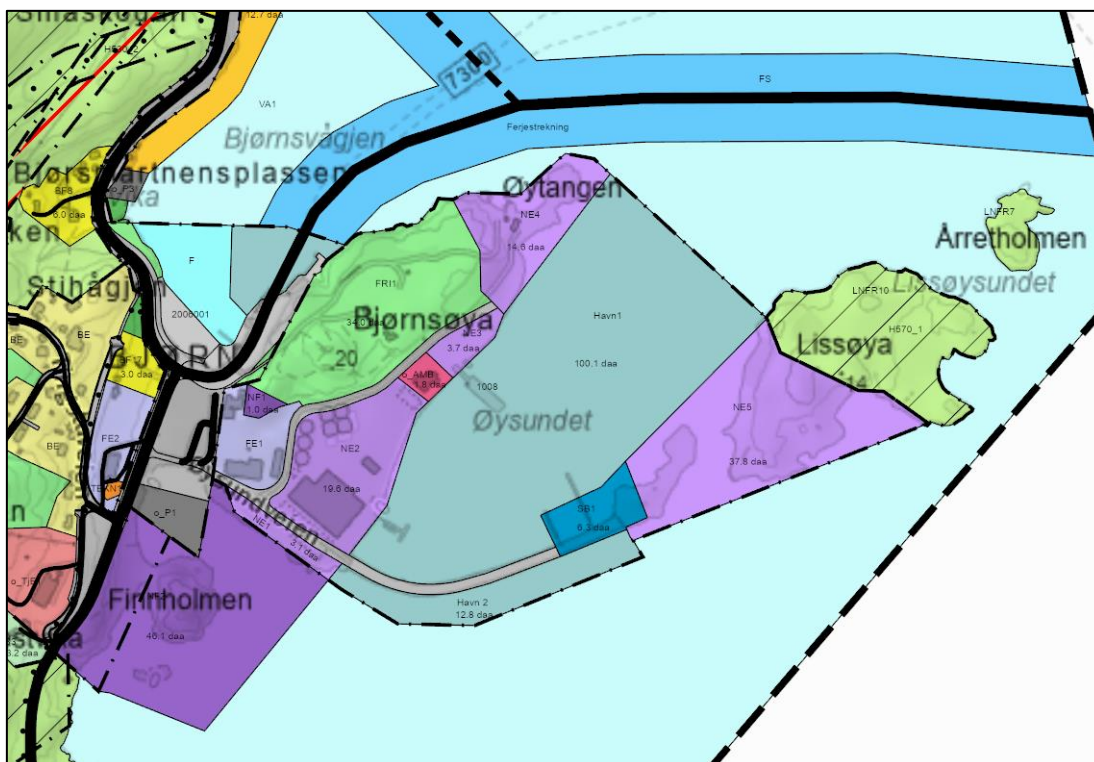
3.2 Utredningsalternativene

3.2.1 0-alternativet

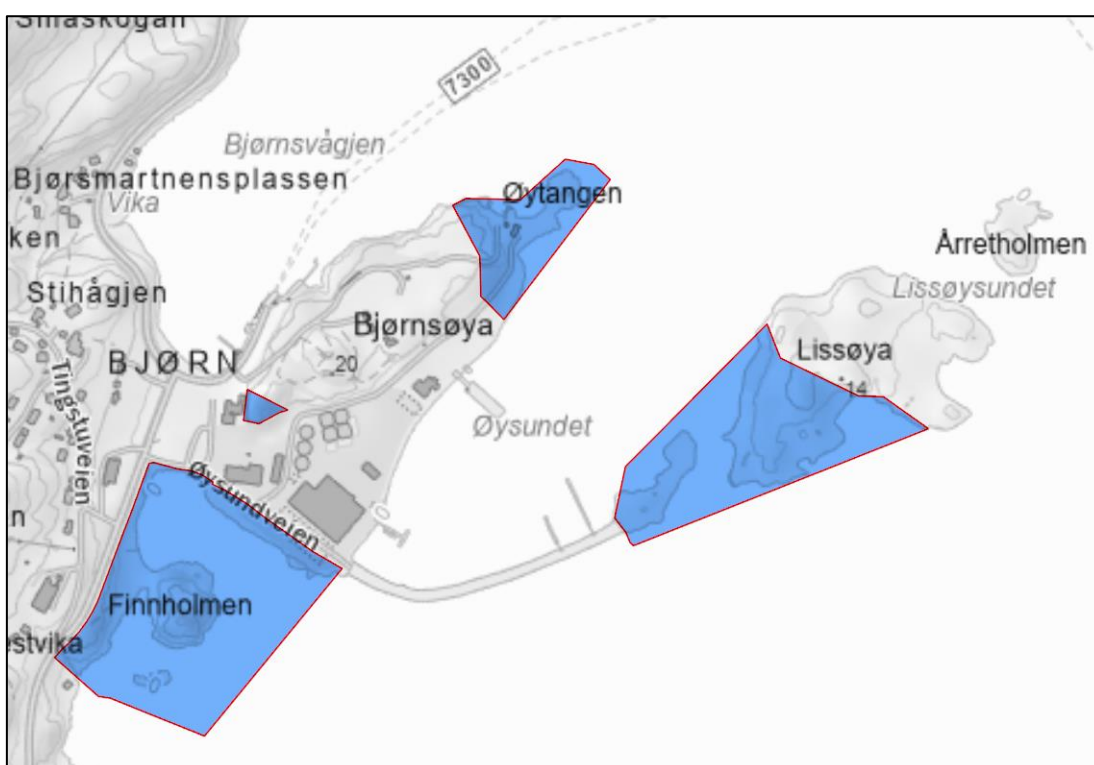
Alternativ 0, er referansealternativet som hovedalternativet skal vurderes opp mot.

0-alternativet innebærer at de aktuelle utbyggingsområdene opparbeides i tråd med avsatte formål og føringer i gjeldende kommunedelplan for Bjørn.

Dette medfører at området rundt Finnholmen fylles ut og at det her etableres næringsbebyggelse med interne vegsystemer. Dagens etableringer ved Øysundet på Bjørnsøya videreføres og videreutvikles. Området rundt Øytangen, arronderes og istandsettes med næringsbebyggelse og interne veger. Deler av dagens friluftsområde på toppen av Bjørnsøya tas ned ifbm etableringen av dette næringsområdet. Ved sørsiden av friluftsområdet Bjørnsøya etableres det et mindre næringsområde som også innebærer at deler av høyden tas ned. Ytterst på dagens molo videreføres dagens småbåthavn, og deler av Lissøya istandsettes som næringsområde. Dette innebærer utfylling i sjø og arrondering av øya. Her vil det etableres næringsbebyggelse og vegsystemer.

Figur 5: Illustrasjon av deler av KDP for Bjørn.

Figur 6: Illustrasjon av nye næringsområder (blå områder) som følge av utvikling i tråd med 0-alternativet.

Figur 7: 3D-illustrasjon av 0-alternativet sett mot nord.

3.2.2 Utbyggingsalternativet

Utbyggingsalternativet legger til rette for at området utvikles i tråd med forslagsstillers planer for industriområdet slik det beskrives i kap. 3.1.

Utbyggingsalternativet handler i stor grad om å bygge ut planområdet i tråd med føringer i kommunedelplanen.

Den største forskjellen mellom 0-alternativet og utbyggingsalternativet dreier seg om at i utbyggingsalternativet vil en større del av friluftsområdet på toppen av Bjørnsøya bli tatt ned og omgjort til næringsarealer. Videre planlegges det å transformere hele Lissøya til et næringsområde, samt å etablere et mindre næringsområde ved Finnholmen sammenlignet med 0-alternativet.

Utbyggingsalternativet innebærer oppføring av næringsbebyggelse med et samlet areal på rundt 50 000 m², med en byggehøyde på 15 meter over opparbeidet terreng.

Utbyggingsalternativet inkluderer også et høydebasseng etablert ved friluftsområdet på toppen av Bjørnsøya. Høydebassenget har en diameter på 20 m og høyden er satt til kote +20. I tilknytning til høydebassenget planlegges et avsaltingsanlegg. For å ta høyde for økt utbygging av oppdrettsvirksomheten, og dermed utslipp, planlegges også et renseanlegg.

Det legges videre opp til at området rundt Finnholmen utfylles og istandsettes som et næringsareal på ca. 25 000 m² med bebyggelse, kai og internt vegsystem med adkomst fra Øysundvegen.

Dagens etableringer langs vestsiden av Øysundet videreføres. Det skal fylles ut et område på ca. 8 500 m² på sørsiden av Øysundet mellom dagens næringsområde, vest for Øysundet, og moloen.

På sørsiden av friluftsområdet på toppen av Bjørnsøya legges det opp til å etablere et næringsområde på ca. 3 500 m², som innebærer at deler av toppen av øya tas ned for å tilrettelegge for næringsvirksomhet, med påfølgende fjellskjæring opp mot gjenværende topp.

På nordsiden av friluftsområdet vil også deler av området bli omgjort til et næringsområde på rundt 29 000 m². Her vil det etableres bebyggelse, kai og et internvegnett tilknyttet det eksisterende næringsområdet på vestsiden av Øysundet.

Det legges opp til utfylling og istandsetting av et næringsområde som dekker hele Lissøya, Lissøyssundet og Årretholmen. På dette området vil det bli oppført bebyggelse, kai og et internt vegsystem med adkomst fra veg på moloen.

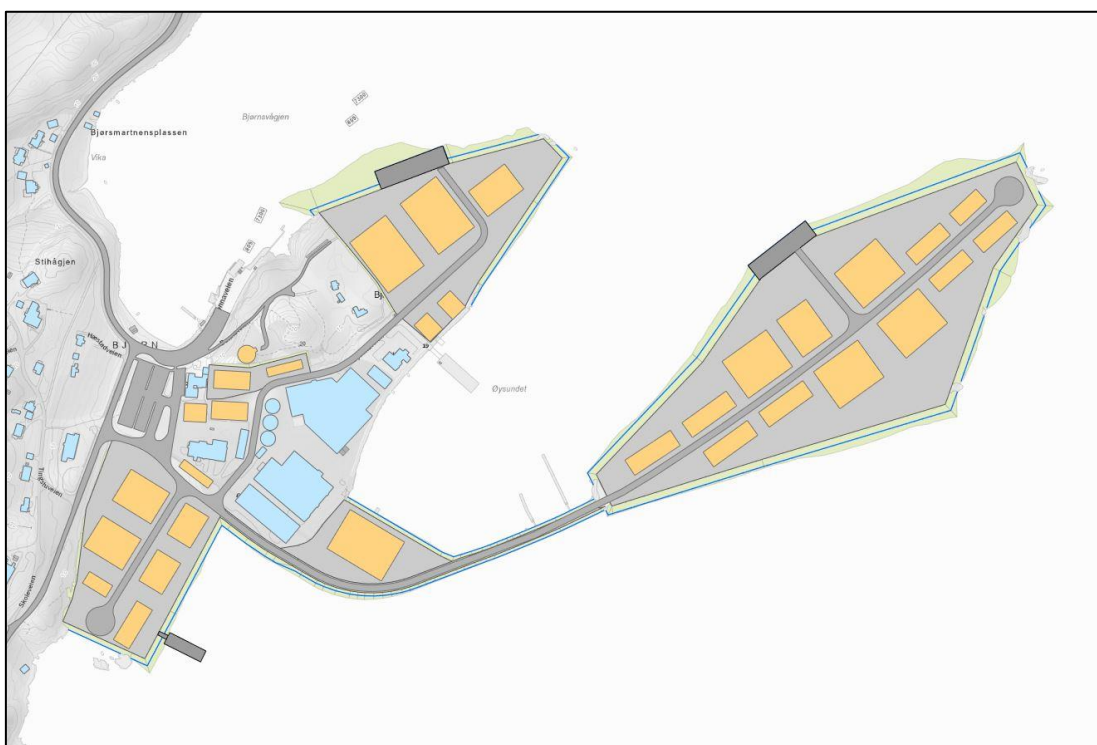
De nye næringsområdene ligger i modellen på kote +3 (tilsvarende eksisterende byggeområder i området). Næringsområdet på Lissøya ligger på kote +4 (tilsvarende nivå på parkeringsplass ved dagens småbåthavn).

Skjæringer og fyllinger har en gjennomgående helning 1:2, med unntak av fjellskjæringer ved friluftsområdet på toppen av Bjørnsøya som er satt til 1:0,2 tilsvarende eksisterende fjellskjæringer mellom toppen og næringsområdene.

Bebyggelsen er plassert med minimum 10 m avstand fra andre bygg, minst 4 m fra veg, minst 5 m fra kant på planert terreng og 25 m fra bakkant til kaianlegg.

Modellen inkluderer en breddeutvidelse av dagens molo til 9 m mellom fyllingstoppene. Dagens veg på moloen utvides til 6 m.

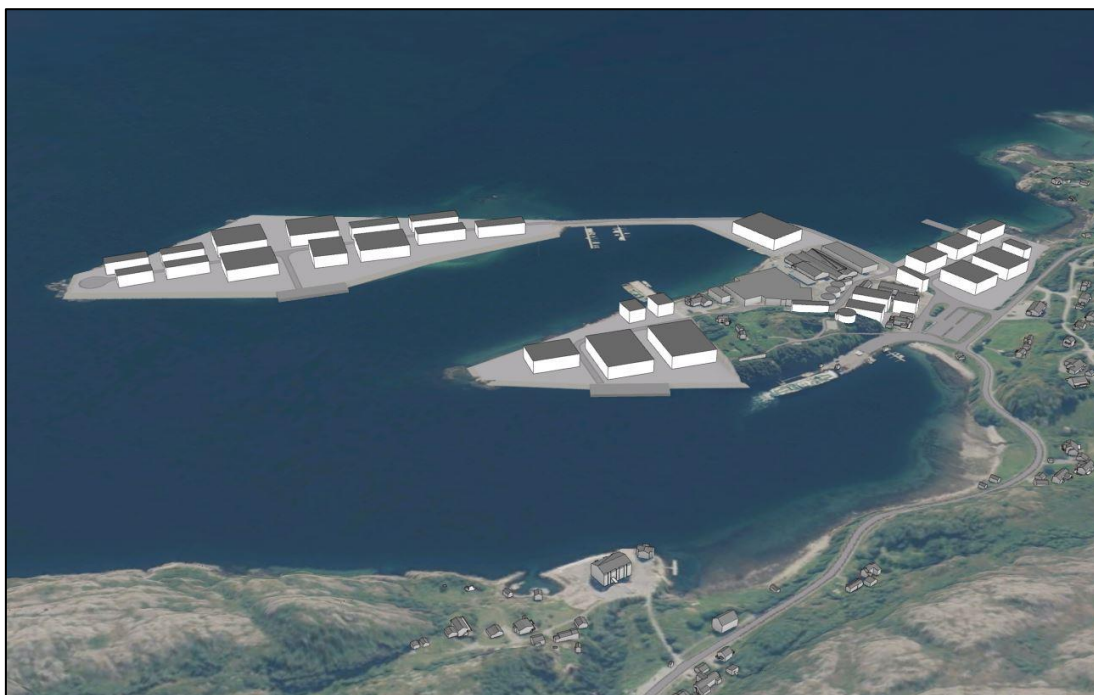
Nye veger er gitt en vegbredde på 6 m og en svingradius på minst 12 m.

Figur 8: Illustrasjon av utbyggingsalternativet.

Figur 9: 3D-illustrasjon av utbyggingsalternativet sett mot nord.

Figur 10: 3D-illustrasjon av utbyggingsalternativet sett mot sør.

4 Registreringer

4.1 Generell områdebeskrivelse

4.1.1 Landskapsregion

I Nasjonalt referansesystem for landskap deles Norge inn i 45 landskapsregioner basert på store likehetstrekk i landskapet.

Hver region har sine særegne landskapskaraktertrekk basert på følgende komponenter:

- Landskapets hovedform
- Landskapets småformer
- Fjord – og vassdrag
- Vegetasjon
- Jordbruksmark
- Bebyggelse og tekniske anlegg

Planområdet ligger innenfor landskapsregion 29 – Kystbygdene i Helgeland og Salten, hvis landskapskarakter kan oppsummeres slik:

Regionens ubestridte identitet og landemerker er knyttet til de kjente Sagnfjella. Med god avstand vokter de kystleia langs Riksvei 1. Det er en trolsk kraft i dette landskapet, og slik forteller sagnet hvordan de kjente fjella ble til: En kveld får Hestmannen se de Syv Søstre og Lekamøya bade ved Landego utenfor Bodø. Lekamøya må han ha, og han beslutter å røve henne ved midnatt. Til hest, med kappen slengt over skulderen, jager han avsted. Men jomfruene oppdager han, og flykter hals over hode sørover. Fremme ved Alstahaug har ikke søstrene flere krefter, men Lekamøya fortsetter flukten. Sømna kongen iakttar denne ville jakt, og ser den skuffede beiler legge pilen til buen. I det pilen suser fra buen, kaster Sømna kongen sin hatt i veien. Hatten faller ned ved Torget, gjennomboret av pilen. I samme stund renner sola og alt blir til stein."

Sammen med flere andre kyst- og øy fjell bidrar Sagnfjella til å skjerme den farbare skipsleia, som snor seg fram langs utstikkende halvøyer, over fjordmunninger og gjennom et "paddehav" av øyer, holmer og skjær. Å seile "tjodleia" (folkeleia) vil si å seile innaskjærs. Og innaskjærs kan her by på flere valgmuligheter, avhengig av båtenes størrelse og tempo. Farvannet er nemlig ufattelig rik på små skjær, båer og slaggrunner - "und'landet", som nordlendingene kaller det. Kystfjellas ofte steile sider danner markante vegger i den farbare leia, noe som ved ferdsel gir hyppige vekslinger. Vekslingene virker og inn på den mentale opplevelsen av de enkelte landskapsrom, og kontrastene er store fra en befriende ferd under en høy himmel i den ytre skjærgård- til en mer ærbødig reise gjennom trange sund flankert av ruvende fjell (eks. Aldersund).

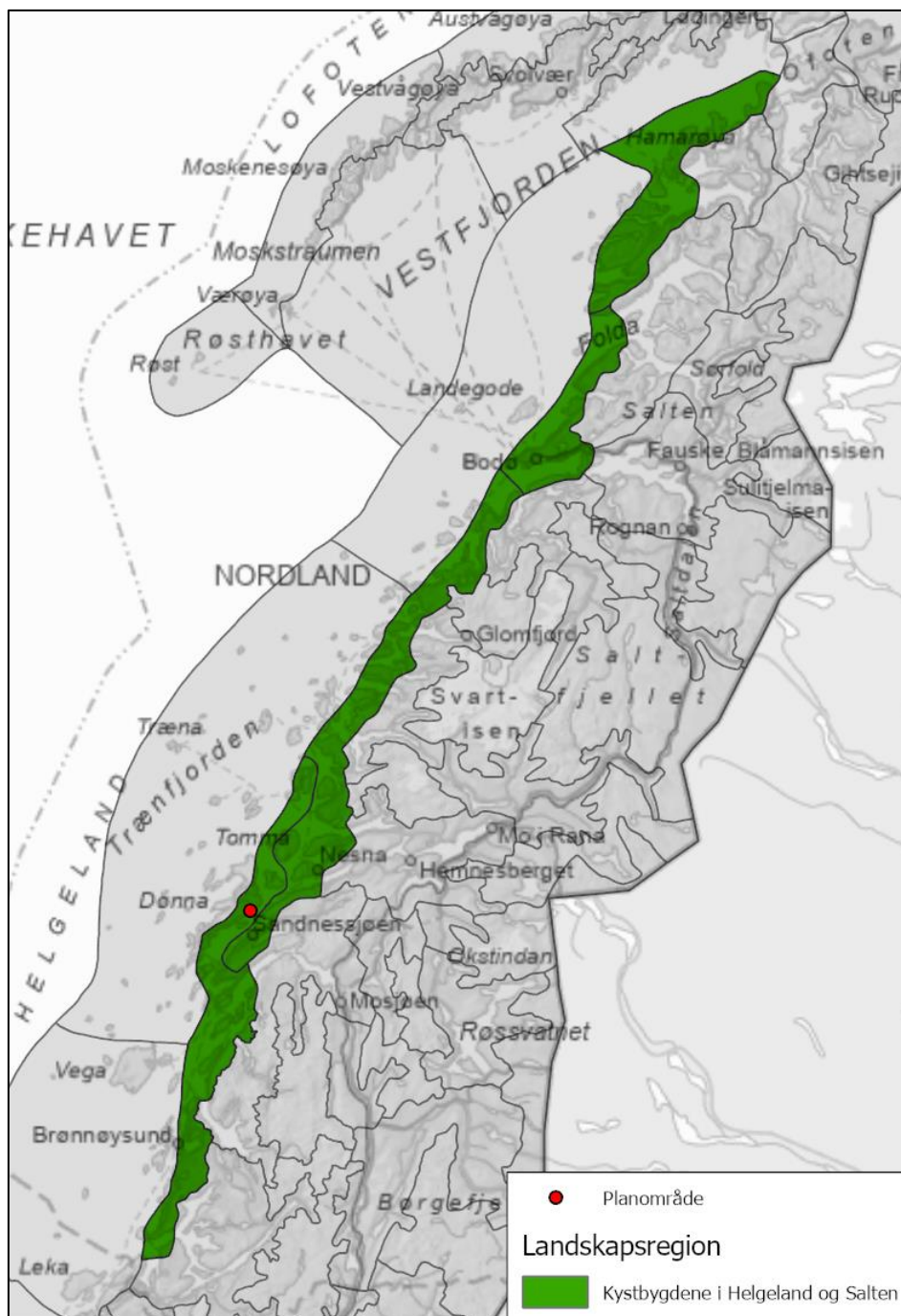
Den flate strandflata, både strandbrem og skjærgård, står i sterk kontrast til kyst- og øy fjellas steile sider. Det er her folk flest ferdes, og det er her dyrka marka, gårdstun, bolighus, tettsteder og alle fiskeværa ligger. Likevel er det stor forskjell på dette flatlandet. Langs fastlandskysten og større øyer fører et moderne veinett fram gjennom et småkupert og bergknauset landskap, som hyppig veksler med frodige jordbruksområder med driftige gårder. Flere steder er jordbruk fortsatt viktigste næring, bl.a på Sømna. Fordi veiene også ofte ligger på yttersidas smale brem får bilister stedvis storslagne utsyn mot det ytre øyriket - som ellers bare kan nås med båt.

Som en enorm kontrast framstår regionens ytre skjærgård. Her, i mylderet av nakne skjær og holmer, finnes et stort antall gamle gårdsbruk og fiskevær på små og mellomstore øyer, bl.a. Hysvær,

Flatværet, Vrakgård, Støttvær, Skjervær, Bremvær og uendelig mange flere. Lave, grå og nakne ligger øyene, tæret av storhavet, stadig utsatt for vind, bølger og saltrokk. Likevel, såpass levelig at folk i uminnelige tider har valgt å bo her. Nærheten til havet og fisken, et lite jordstykke og beite til et par kyr og noen sauer, var grunnlag nok for bosetting helt fram til 1950. I dag er de fleste av de ytterste væra fraflytta. Mange gamle fiskevær holdes fortsatt i hevd som feriesteder. Det vedlikeholdet som dette skaper, gjør at de fleste væra har bevart sitt tradisjonelle preg. Men om husa holder stand, så er skjærgårdens gamle kulturmarkstyper ofte i sterk endring.

Gjengroing av åker, eng, grasbeiter og lynghei på de ytterste øyene (særlig i reg. 30), har gjort at kulturbetingede beiteareal for gås har forsvunnet. Det gjør at gåsa i stedet trekker i store skarer inn mot fastlandet, og dermed skaper store konflikter i jordbruksområdene her. For å redusere problemet har man enkelte steder igjen begynt å skjøtte eldre kulturmark på enkelte gamle øyvær. På den måten blir også helheten (dvs. hus + areal) i enkelte øyværs kulturlandskap bevart.

Et av regionens mest særprega kulturmiljøer er de gamle handelsstedene. De vokste fram pga. all trafikken til og fra Lofotfisket. Deres strategiske beliggenhet i leia, + en rik historie med handel, jektefart, fiskerier og gårdsdrift, gjør flere av handelsstedene til nasjonalt verdifulle miljøer i et allerede særprega kystlandskap. Gode eks. er Forvika, Nordvika og Kjerringøy.

Figur 11: Landskapsregion 29 – Kystbygdene i Helgeland og Salten. Planområde vises med rødt punkt.

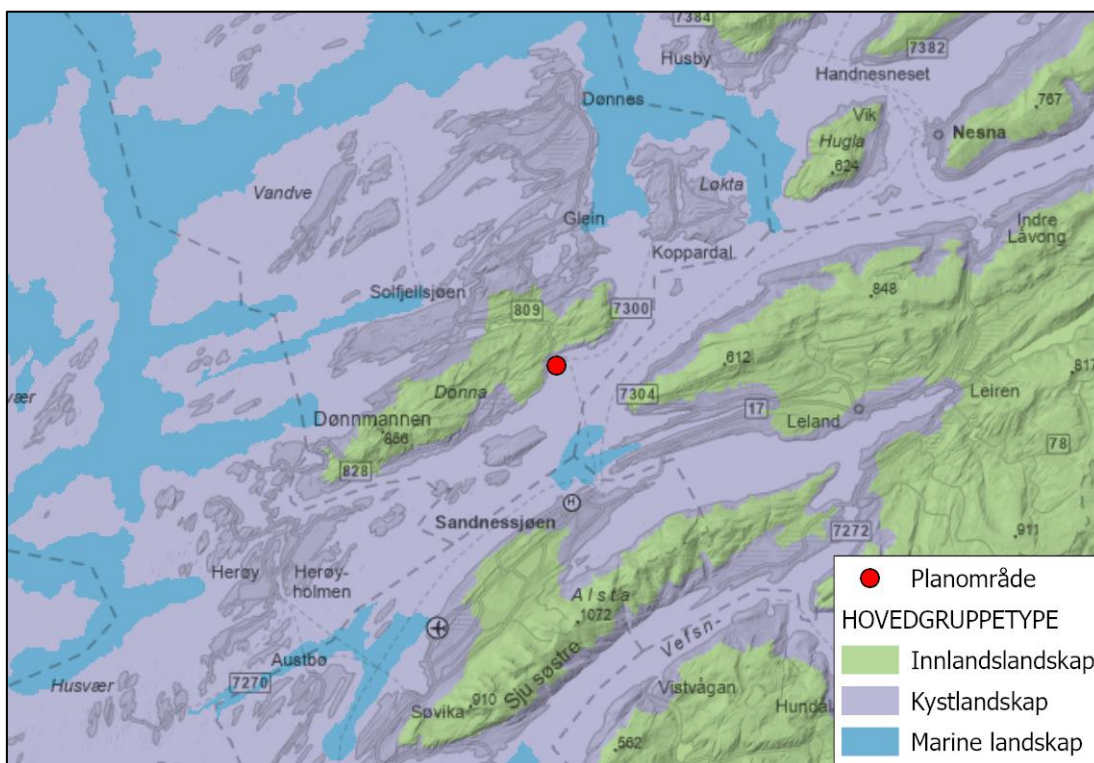
4.1.2 Landskapstype

Landskapstype er i NiN-systemet definert som; «større geografisk område med enhetlig visuelt preg, skapt av enhetlig dominans av store landformer og kjennetegnet ved karakteristisk fordeling av landformer, natursystemkomplekser, natursystemer og andre landskapselementer.»

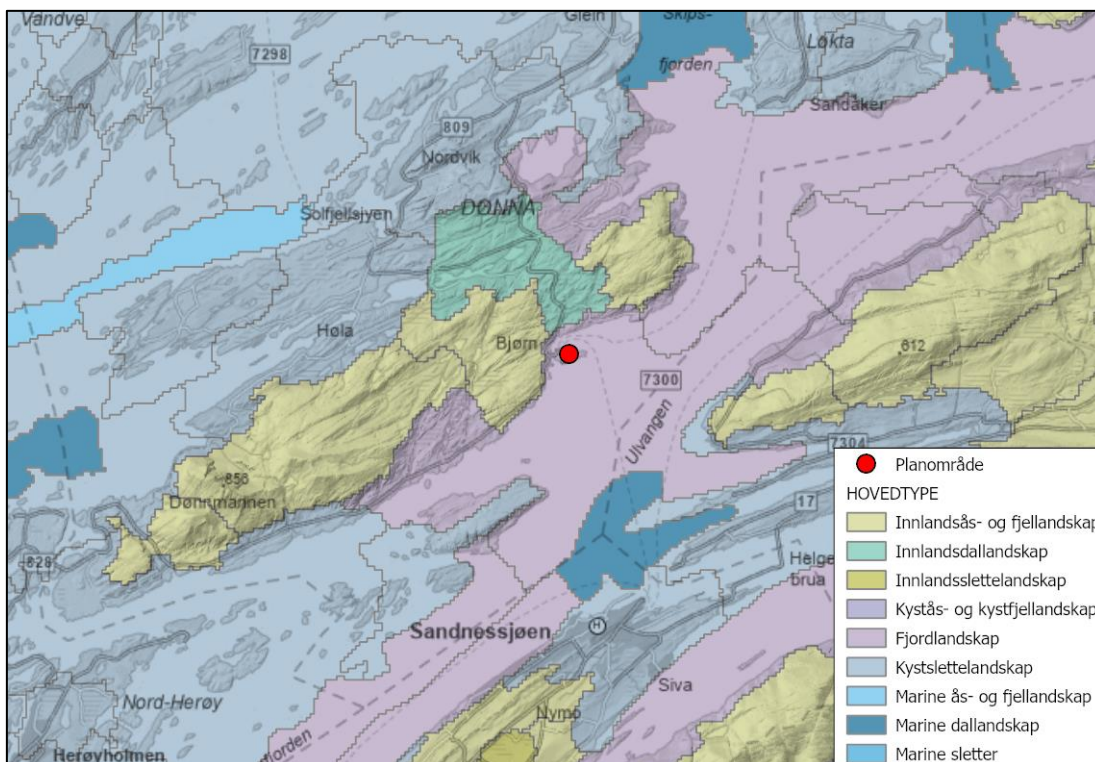
I NiN-systemet er landskapet i Norge delt inn i et typesystem med tre «generaliseringsnivåer» med ulikt detaljeringsnivå. I det øverste nivået er landskapet delt inn i tre hovedtypegrupper; kystlandskap, marinelandskap og innlandslandskap. Videre er landskapet delt inn i ni hovedtyper, som skal være en «ensartet type landskap med hensyn til store trekk i terrengform- og landform».

Hver hovedtype er igjen delt inn i grunntype. En landskaps-grunntype skal være en «ensartet type landskap med hensyn til overordnet landform og landskapets innhold av elementer slik det kommer til uttrykk gjennom plasseringen langs de viktigste landskapsgradientene».

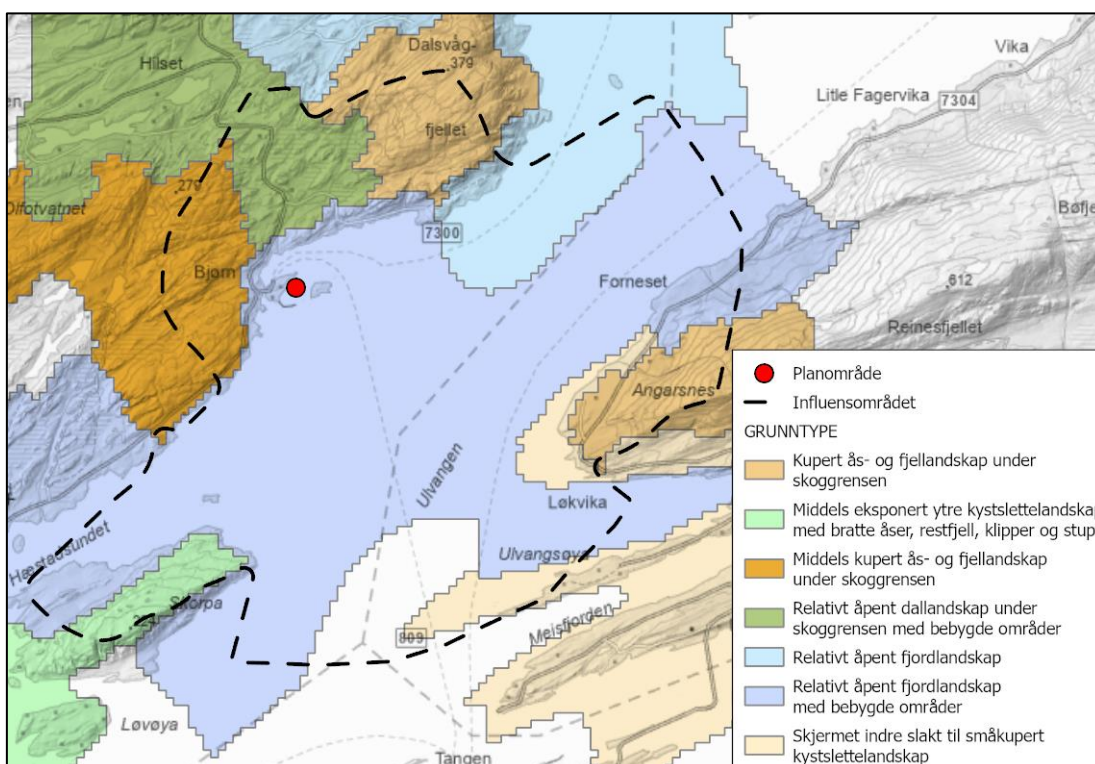
Det frem går av NiN-systemet at planområdet ligger i hovedtypegruppen; «Kystlandskap», i hovedtypen; «Fjordlandskap» og i landskaps-grunntypen; «Relativt åpent fjordlandskap med bebygde områder», se etterfølgende figurer.

Figur 12: Planområdet ligger i hovedtypegruppen «kystlandskap» i henhold til NiN-systemet.

Figur 13: Planområdet ligger hovedtypen «fjordlandskap» i henhold til NiN-systemet.

Figur 14: Landskapstyper fra NiN innenfor influensområdet.

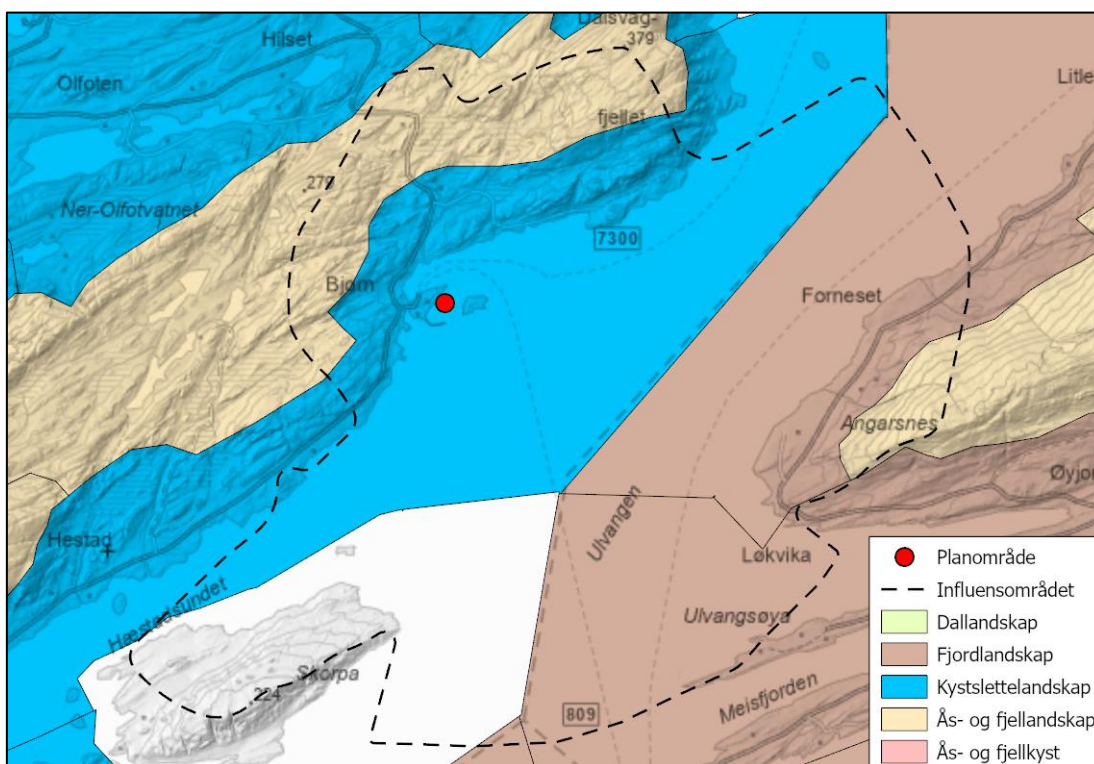
4.1.3 Landskapskartlegging i Nordland

Aurland Naturverkstad har på oppdrag fra Nordland fylkeskommune utarbeidet en kartlegging av landskapet i Nordland fylke. Dette ble gjort for å gi et bedre kunnskapsgrunnlag om landskap i lokal og regional forvaltning og planlegging.

Kartleggingen deler Nordland inn i et hierarki av landskapstyper etter system for Naturtyper i Norge (NiN 2.0). På det øverste nivået er fylket delt inn i hovedtypegruppene innland og kyst, deretter 5 hovedtyper som beskriver overordnede landskapstrekk, videre deles hovedtypene inn i 73 landskapstype/grunntypegrupper som er kategorisert i 310 grunntyper og klassifisert i 2695 landskapsområder.

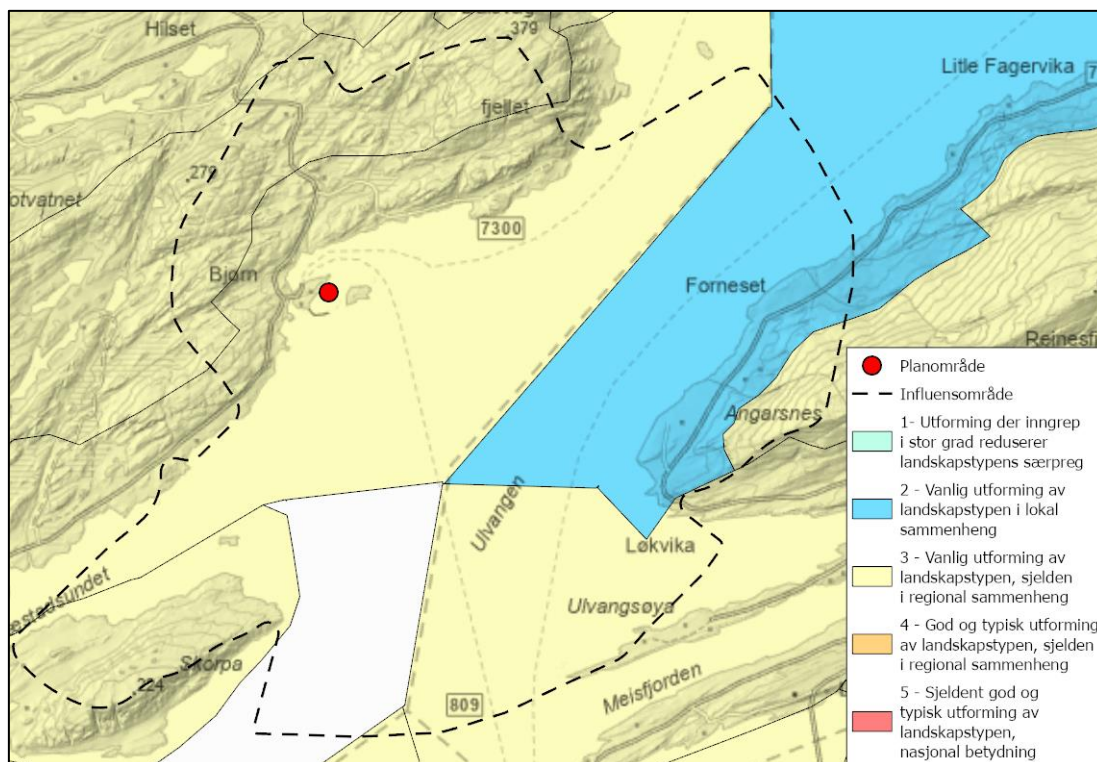
Det fremgår av kartleggingen at planområdet ligger innenfor landskapstypen; «Kystslette med lavt infrasturkturpreg», hvis landskapskarakter kan oppsummeres slik:

Fastland eller del av større øyer over 20 km². Skiller seg fra de øvrige bygder og landskapstyper langs kystsletta ved at det er en lite utviklet landdel av strandflata. Typisk er store arealer med langfjærer og mudder-strand. Dette gir et landskap med lavt jordbrukspreg, med små areal for dyrkamark ligger mellom berglendte kystheier, knauser og skråninger i overgang mot ås- og fjellandskap. Kystfuru-skog, kystlynghei, strandenger og grasmarker. Stedvis småvokst lauvskog. Små fiskevær eller jordbruksbygder hvor det tradisjonelt har vært kombinasjonsdrift mellom jordbruk og fiske. Sterkt preg av gjengroing.

Figur 15: Hovedtype grupper innenfor influensområdet.

Det er i tillegg til kartleggingen gjort klassifiseringer knyttet til hvor sjeldne landskapstypene i Nordland er. Hvert område er rangert i en 5-delt skala, hvor 5 er høyes og 1 er lavest.

Figur 16: Klassifisering av sjeldenhet knyttet til landskap i Nordland.

4.1.4 Kommunedelplan for Bjørn

Følgende beskrivelse er hentet fra KDP for Bjørn:

«Landskapet i planområdet tilhører landskapsregion Kystbygdene i Helgeland og Salten, som omfatter de indre delene av kysten i Nordland fra fjordmunningene til den ytre skjærgården. Halvøyer og øyer med høye fjell preger området, og kyststrekningene gir gjerne et storslagent inntrykk av landskapet. Området er værhardt men også lunt og frodig, og skjærgården i møte med fjellheimen skaper et kontrastfylt inntrykk der fjellene stenger mot innlandet.

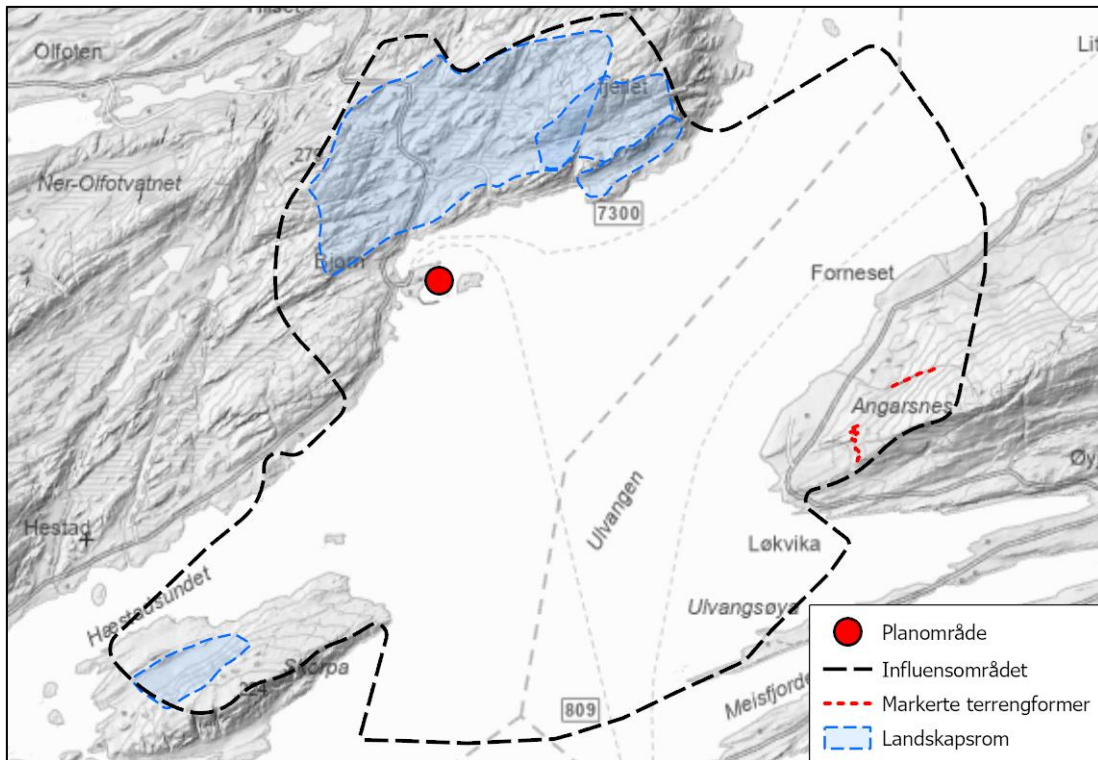
Klimamessig er det kjølig oseanisk med milde vintre, og vegetasjonen veksler mellom kyst-hei, myr, bjørkeskog og rike løvskogtyper som er til dels kulturpåvirket. Noen av landets mest særegne sandstrender forekommer i regionen.

Berggrunnen veksler mellom kambrosilurbergarter og granitter, som fører til kontraster både i form og frodighet. Fordelingen av løsmasser varierer stort, og under marin grense som ligger på 90-100 moh, finnes leire på mer skjermede lokaliteter. Strandavsetninger er vanlig på mer eksponerte steder. Raskjegler finnes gjerne langs foten av de bratte fjellpartiene, og noen av dem er riktig store.

I enkelte av områdene avsatt til fremtidig boligformål i kommunedelplanen er det kulturlandskapet som er fremtredende, med landbrukspåvirkede områder relativt nært den eksisterende bebyggelsen. Dette ser man både i og utenfor tettstedet Bjørn.»

4.2 Registreringskart

Det er utarbeidet et kart i forbindelse med registreringen, som viser landskapskomponenter og landskapselementer som ligger til grunn for fastsetting av landskapets karakter for delområdene innenfor influensområdet.

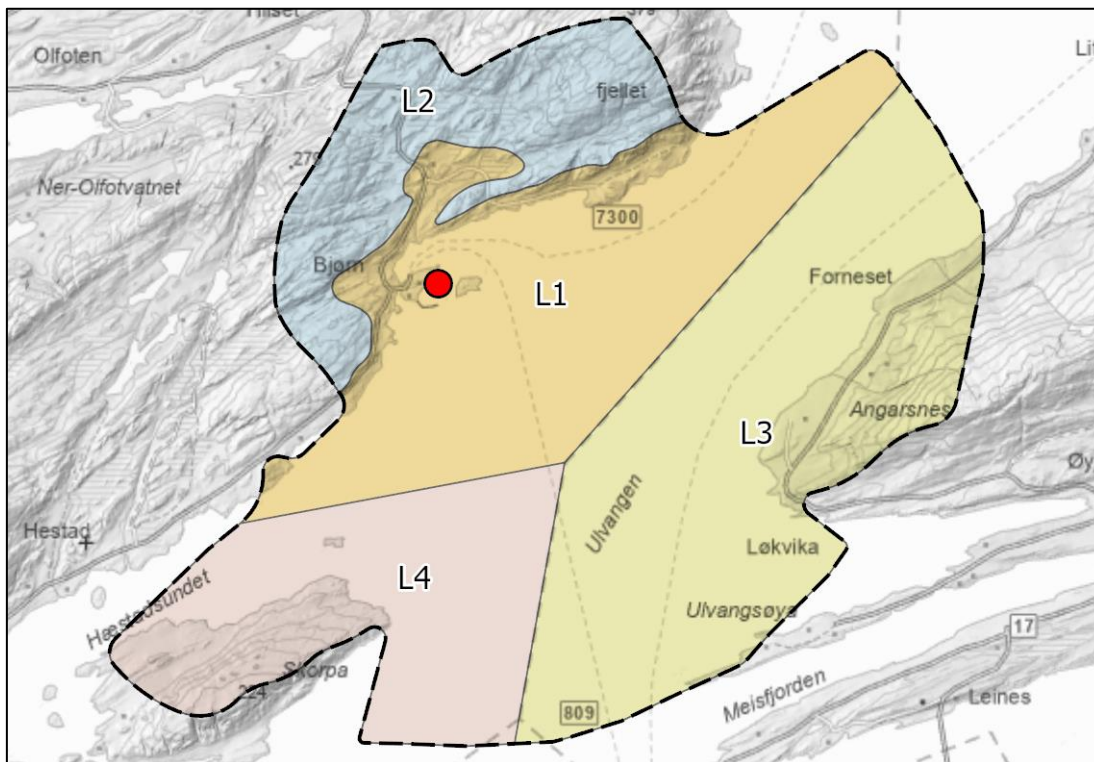

Figur 17: Registreringskart.

5 Vurdering av konsekvenser

5.1 Inndeling i delområder

Inndelingen av delområdene baserer seg på registrerte landskapskomponenter, landskapsrom, landskapskartleggingen til Aurland naturverkstad og inndeling av landskapstyper etter NiN-systemet. I tillegg til avgrensningen mellom de ulike delområdene, avgrenses delområdene av influensområdet.

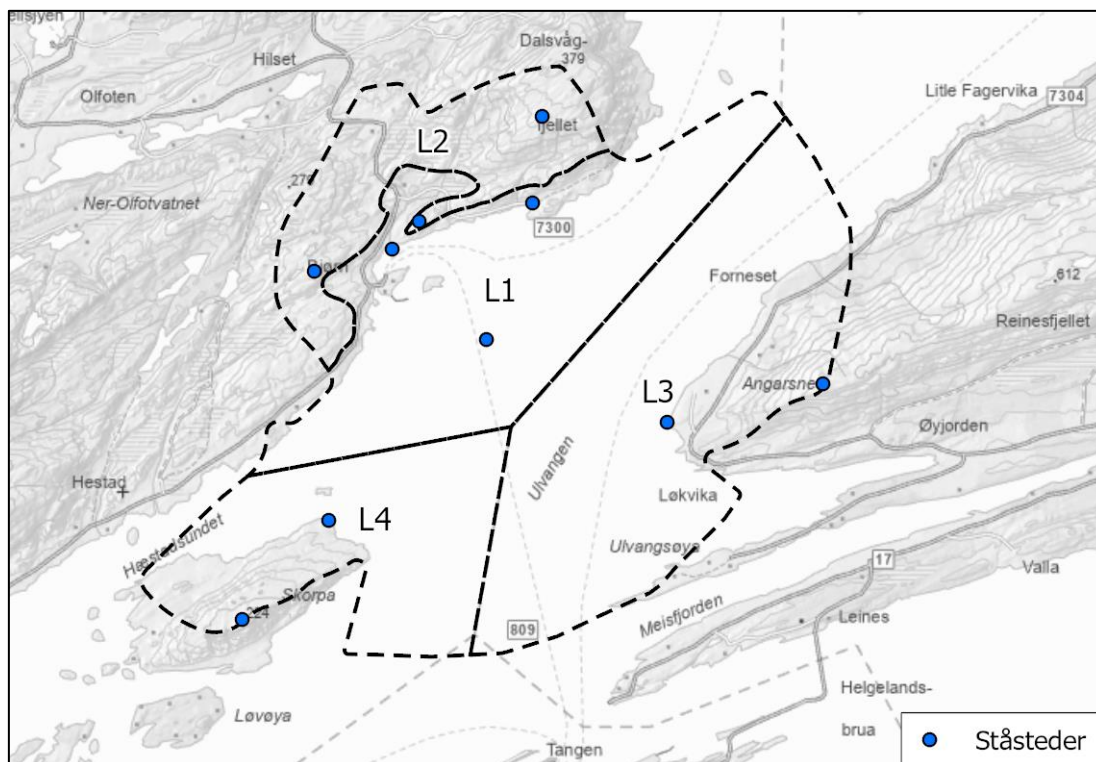

Figur 18: Influensområdet og delområder. Planområdet vises med rødt punkt.

5.2 Ståstedsanalyse

Som en del av vurderingene knyttet til påvirkning av tiltaket er det utarbeidet illustrasjoner som viser 3D-modeller av 0-alternativet og utbyggingsalternativet. Modellene er plassert i en større terrengmodell som viser hvordan 0-alternativet og utbyggingsalternativet vil kunne se ut fra utvalgte ståsteder innenfor delområdene.

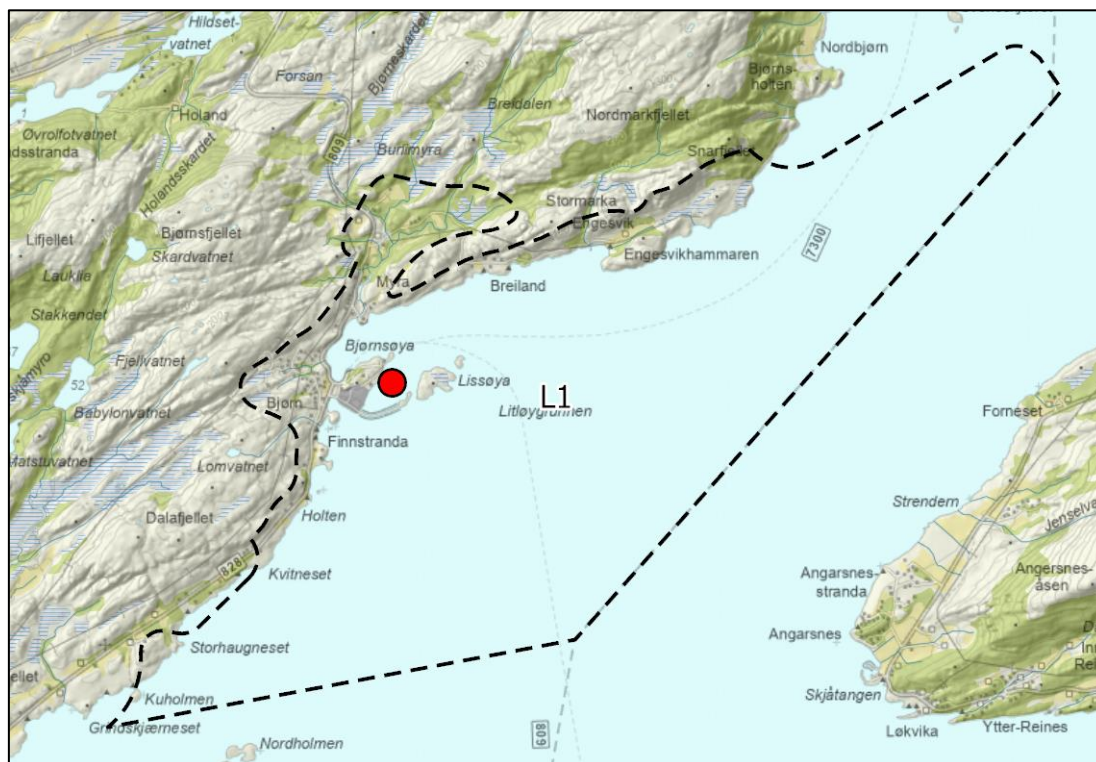
Illustrasjonen under viser kart med de utvalgte ståstedene. Ståstedsillustrasjoner med 0-alternativet og utbyggingsalternativet vises under vurderingene knyttet til delområdene.

Figur 19: Utvalgte ståsteder i delområdene.

5.3 Delområde L1 Bjørn – Breiland

5.3.1 Avgrensning

Figur 20: Delområde L1 Bjørn – Breiland.

5.3.2 Beskrivelse

Tabell 6: Vurdering av landskapskarakter for delområde L1 Bjørn – Breiland.

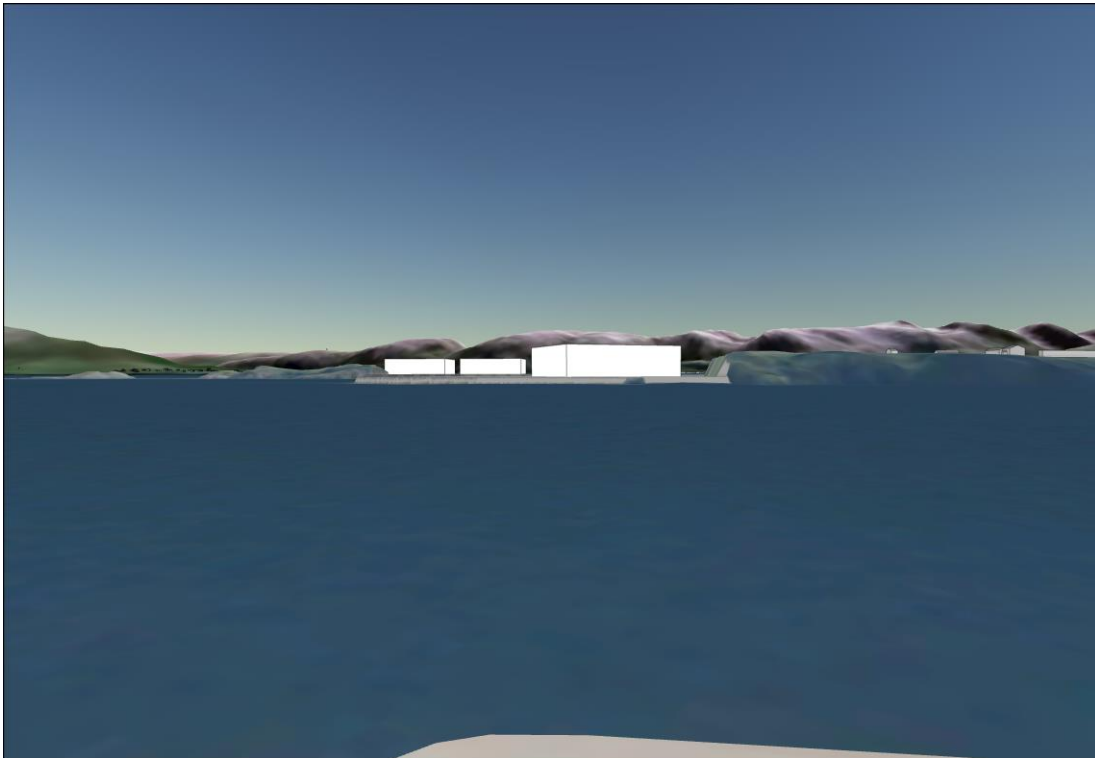
Delområde L1 Bjørn – Breiland		
Kategorier	Kort beskrivende tekst	Betydning for landskapskarakteren*
Topografiske hovedformer	Delområdet består av det småkuperte åslandskapet langs kysten på sørøstsiden av Dønna. Store deler av delområdet omfatter også sjø. Kystlinja er et hovedelement i landskapet innenfor delområdet.	Svært viktig
Romlige egenskaper	Området rundt Breilandsveien i delområdet er en del av et større landskapsrom som også inngår i delområde L2. Ved Engesvika dannes det et landskapsrom som avgrenses av den bratte åssiden opp mot Kjerkmjørhågen i nord og de lavere åsene Hatten, Engesvikgammaren, Medtilhågen og Hidelhågen i sør Figur 21: Landskapsrom ved Engesvika.	Viktig
Naturskapte visuelle egenskaper	Kystlinja representerer en sammenheng landskapet og deler opp landskapstypene.	Svært viktig
Naturskapte nøkkel-elementer	Ingen naturskapte nøkkel-elementer inngår i delområdet	Uvesentlig
Vegetasjon	Delområdet fremstår frodig og bærer preg av gjengroing. Trær vokser stedvis svært tett i delområdet, hovedsakelig nede ved kysten og avtar lenger opp mot fjellet. Figur 22: Tett vegetasjon ved Finnholmen og opp mot Dalafjellet. (Multiconsult)	Viktig

Arealbruk	Det er spredte boliger langs store deler av kysten i delområdet. Også i området langs Breidalsbekken er det boligbebyggelse. Flere av disse er tilknyttet landbruk og mange har tilhørende naust. Ved Bjørn er det et konsentrert boligområde med noen 10-talls boliger. På Bjørnsøya er arealbruken knyttet til havne- og næringsvirksomhet. Det er også areal knyttet til fergekai med tilhørende parkering og veganlegg.	Svært viktig
Byform og arkitektur	Strandstedet Bjørn gir delområdet en tettstedsstruktur. Bebyggelsen her gir uttrykk for en nær tilknytting til sjø, både arkitektonisk og med tanke på funksjon. <i>Figur 23: Bebyggelse i delområdet, sett fra høyden på Bjørnsøya. (Multiconsult)</i>	Viktig
Menneskeskapte visuelle egenskaper	Moloen ved Øysundet, samt kaiene og havneområdet ved Bjørn danner visuelle sammenhenger og preger den eller stort sett urørte kysten i delområdet.	Viktig
Menneskeskapte nøkkel-elementer	På toppen av Bjørnsøya står det bygninger og innretninger knyttet til kystkultur fra fiskebondemiljøet på 1880-tallet. <i>Figur 24: «Juliestuo» på Bjørnsøya (Multiconsult).</i>	Viktig
<u>Fastsatt karakter for landskapsbildet:</u> Kystlinja med dens naturlige og menneskeskapte sammenheng skaper et visuelt samspill i landskapet. Det er en tydelig tettstedsstruktur i delområdet med arkitektoniske uttrykk som forbinder området til sjøen. Arealbruken er variert og knyttes både til landbruk, næring, havn, kai, bolig og infrastruktur. Stedvis er det tett skog som også har en viss betydning for landskapsbildet. <i>*Kriterier for vurdering: uvesentlig – mindre viktig – viktig – svært viktig – avgjørende</i>		

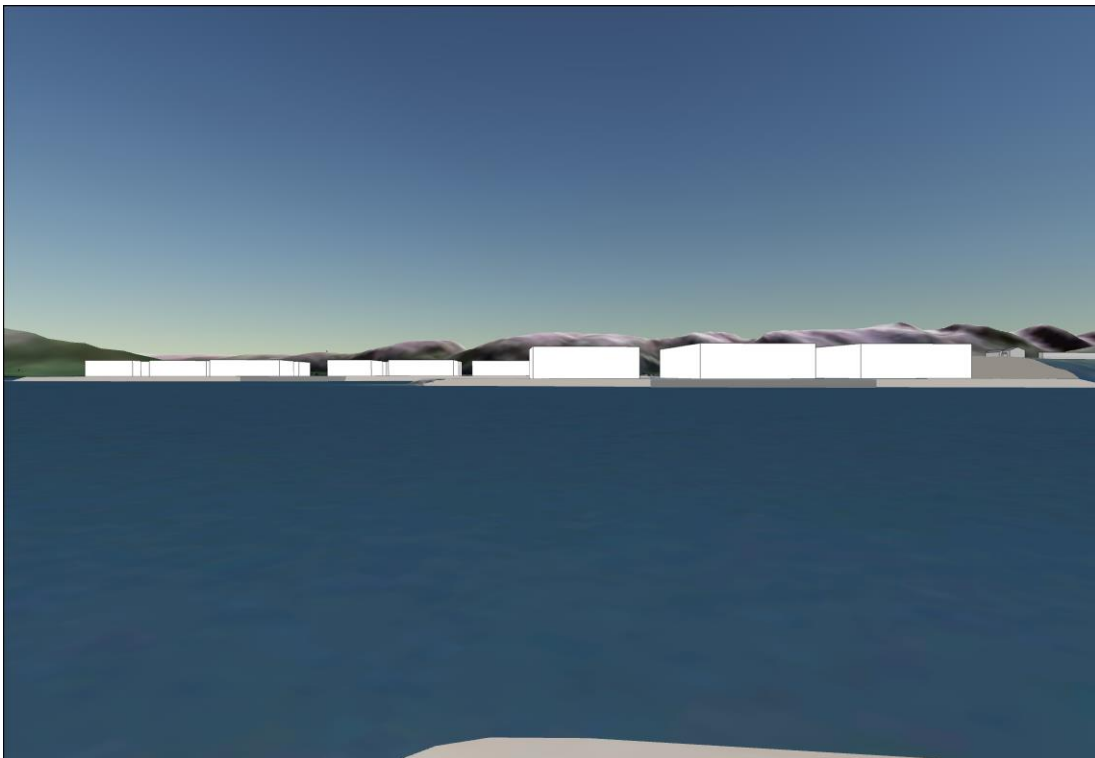
5.3.3 Verdi, påvirkning og konsekvens

Tabell 7: Vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens for delområde L1 Bjørn – Breiland.

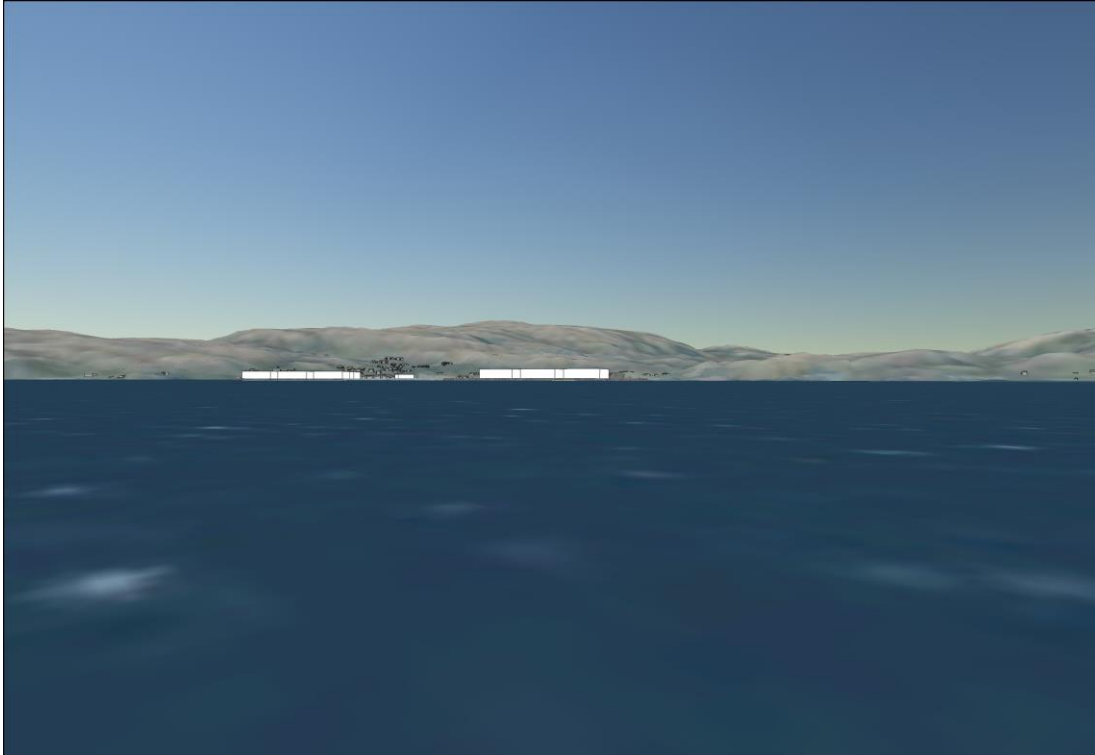
Verdivurdering: Delområde L1 Bjørn – Breiland					
Visuell kvaliteter			x		
Helhet/variasjon				x	
Særpreg		x			
Byform/bystruktur		x			
Arkitektur			x		
Totalinntrykk			x		
Sjeldenhet/ representativitet	x				
Forvaltnings-prioritet/ prioriterte landskaps- områder	x				
Samlet verdi:	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲				
<u>Kort beskrivelse med verdibegrunnelse:</u> Delområdet har gode visuelle kvaliteter av lokal betydning. Delområdet har en tydelig tettstedsstruktur, men bebyggelsen fremstår noe fragmentert og uten et spesielt særpreg. Bebyggelsen og inngrepene i delområdet er stort sett godt tilpasset landskapets skala og gir sammen et godt totalinntrykk.					
Tiltakets påvirkning					
Utbyggingsalternativet berører delområdet både gjennom fysiske inngrep i landskapet og ved visuell påvirkning. Lokalt medfører utbyggingsalternativet en større nedbygging av kystlinjen enn 0-alternativet. Dette gjelder spesielt ytterst på Lissøya, på Årreholmen, ved Øytangen og store deler av nordsiden på Bjørnsøya. I motsetning til 0-alternativet vil utbyggingsalternativet innebære at hele Lissøya bygges ned og det vil bygges helt ut til Årreholmen. Visuelt vil dette negativt påvirke landskapet mer enn ved 0-alternativet der kun halve Lissøya bygges ned. Ved Finnholmen legges det opp til et mindre inngrep i landskapet enn ved 0-alternativet. Sammenlignet med 0-alternativet vil landskapet i delområdet i større grad forringes som følge av utbyggingsalternativet både visuelt og fysisk. Tiltaket vurderes å skape en Forringet påvirkning.					
Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
▲					
Tiltakets konsekvens					
+++ /++++	+ /++	0	–	--	---
▲					
Betydelig miljøskade for delområdet (--)					

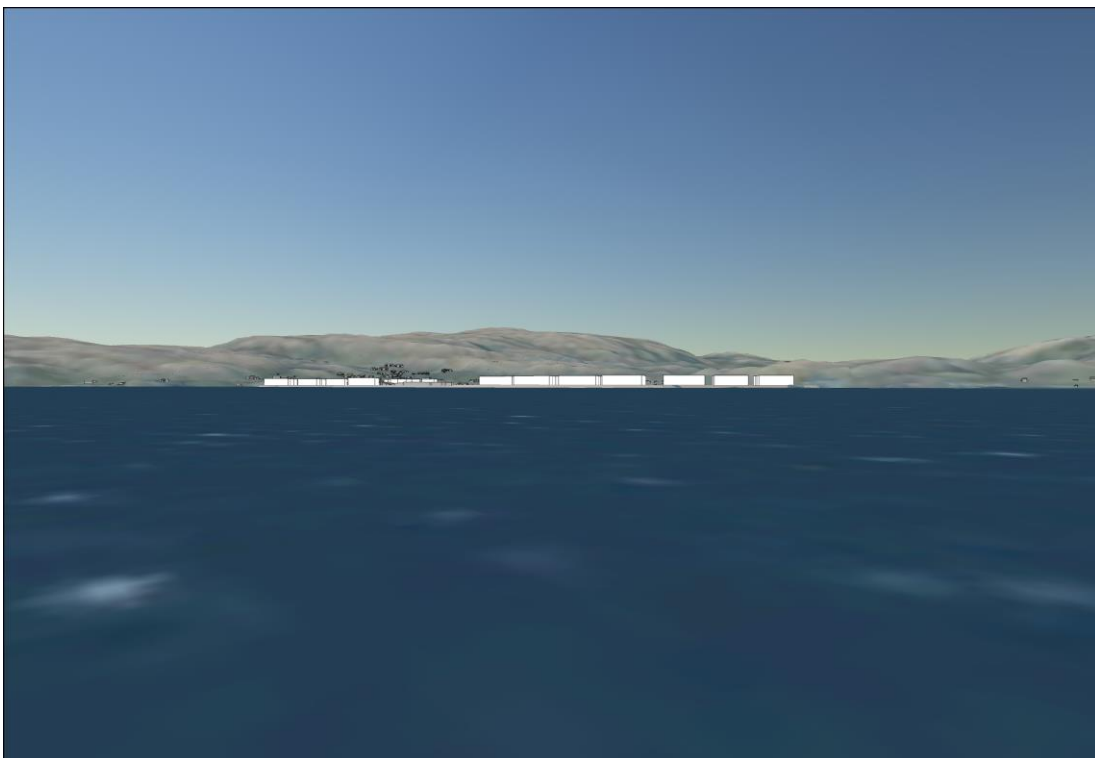
Figur 25: 0-alternativet sett fra nordsiden av Bjørnsvågjen mot sør.

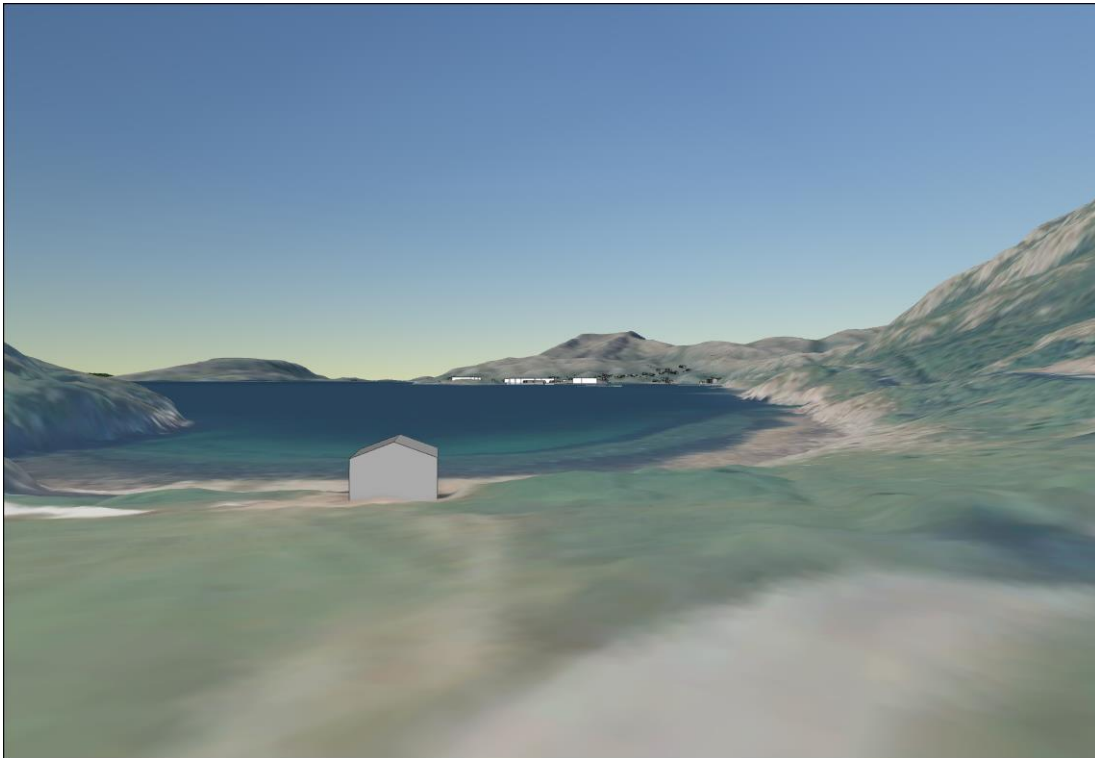
Figur 26: Utbyggingsalternativet sett fra nordsiden av Bjørnsvågjen mot sør.

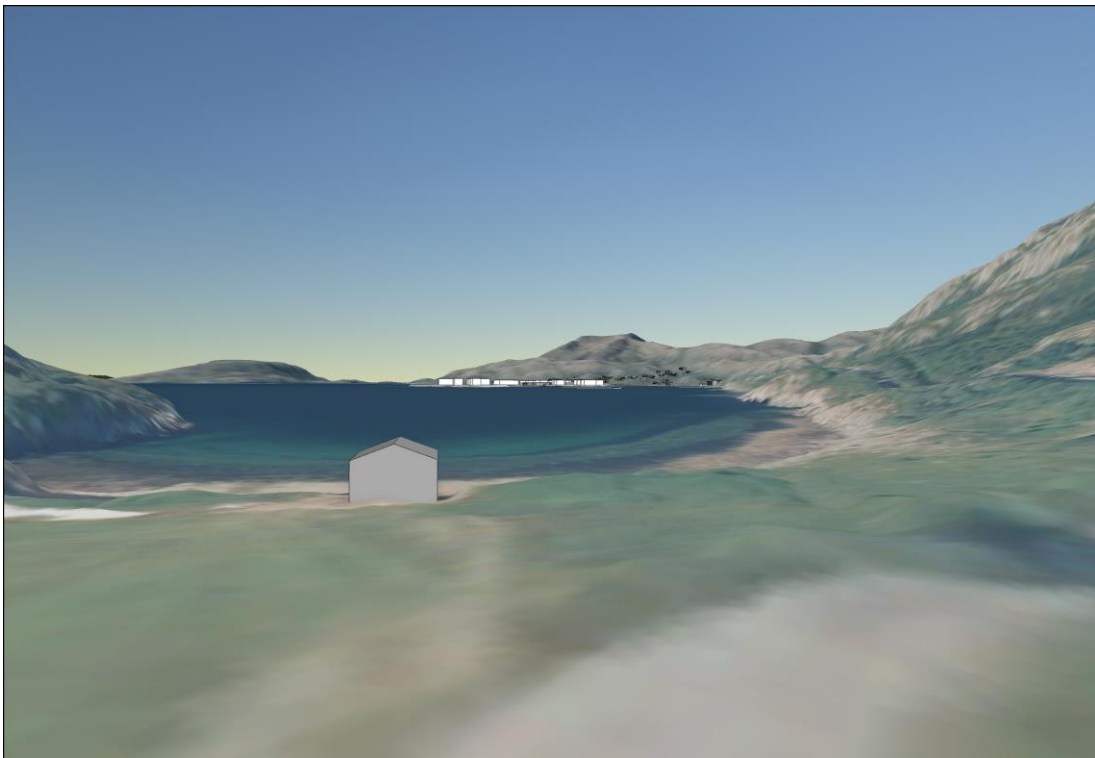
Figur 27: 0-alternativet sett fra Ulvanger ca. 1 km sørøst for planområdet.

Figur 28: Utbyggingsalternativet sett fra Ulvanger ca. 1 km sørøst for planområdet.

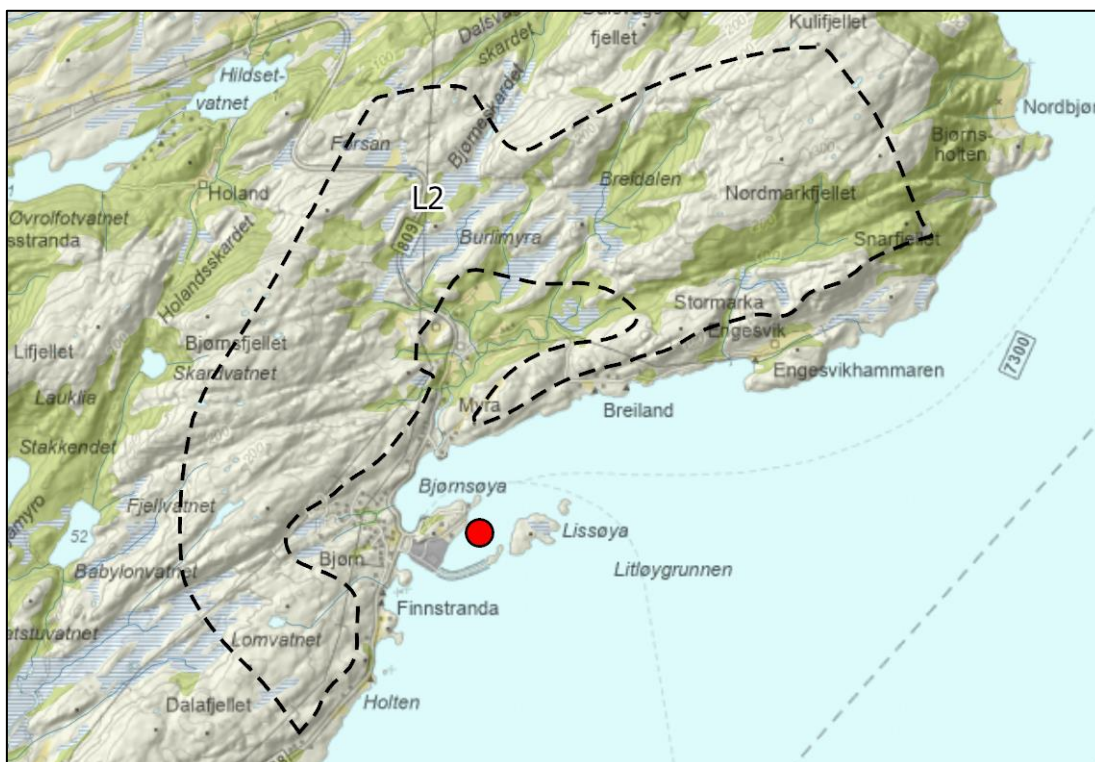
Figur 29: 0-alternativet sett fra Engesvika.

Figur 30: Utbyggingsalternativet sett fra Engesvika.

5.4 Delområde L2 Urd-, Bjørns- og Nordmarkfjellet

5.4.1 Avgrensning

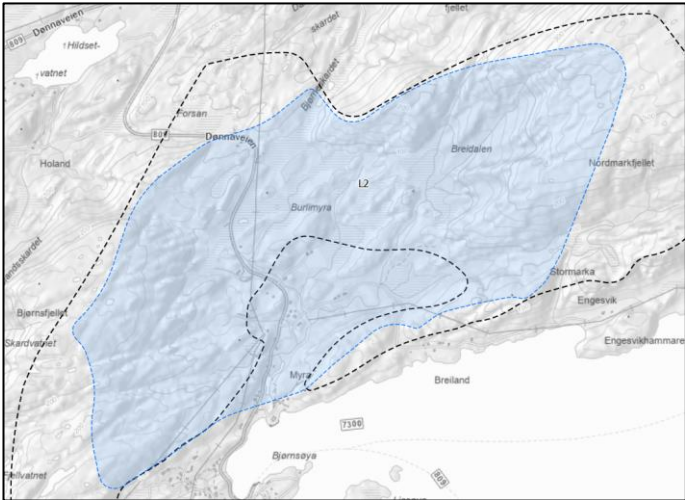
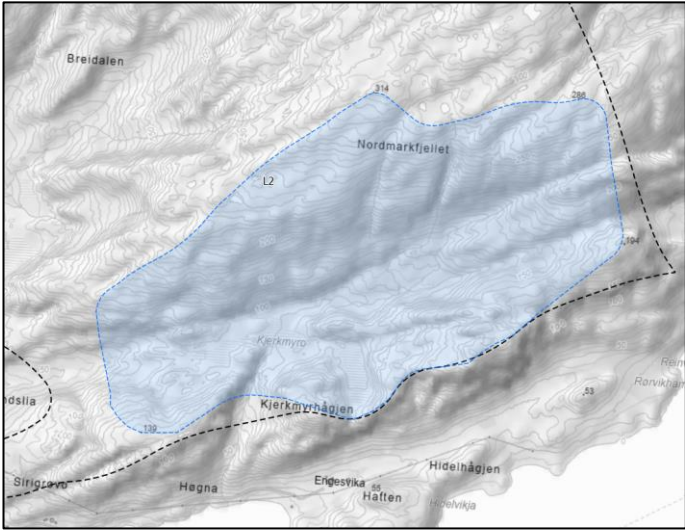

Figur 31: Delområde L2 Urd-, Bjørns- og Nordmarkfjellet.

5.4.2 Beskrivelse

Tabell 8: Vurdering av landskapskarakter for delområde L2 Urd-, Bjørns- og Nordmarkfjellet.

Delområde L2 Urd-, Bjørns- og Nordmarkfjellet		
Kategorier	Kort beskrivende tekst	Betydning for landskapskarakteren*
Topografiske hovedformer	Delområdet består hovedsakelig av et storskala kupert ås- og fjellandskap med avrundede knauser og små fjellvann som er spredt rundt om i landskapet. Lenger nede forekommer det småkupert terreng, der det er innslag av myr, skogholt og enger delt opp av mindre bergknauser. Figur 32: Breidalen og Nordmarkfjellet, sett mot øst fra Dønnavæien (Google).	Svært viktig

	 Figur 33: Kupert ås- og fjellandskap i delområdet.	
Romlige egenskaper	Store deler av delområdet ligger i et stort sammenhengende landskapsrom. Romdannelsen avgrenses av fjellsidene ved Nordmark- og Kulifjellet i øst, Dugmursfjellet i sør, Urd- og Bjørnsfjellet i vest, samt Vester-Bjørnsfjellet og Dalvåghevlan i nord. Mellom Nordmarksfjellet og Engesvik er det også romdannelser i landskapet. Figur 34: Stort landskapsrom i delområdet. 	Viktig

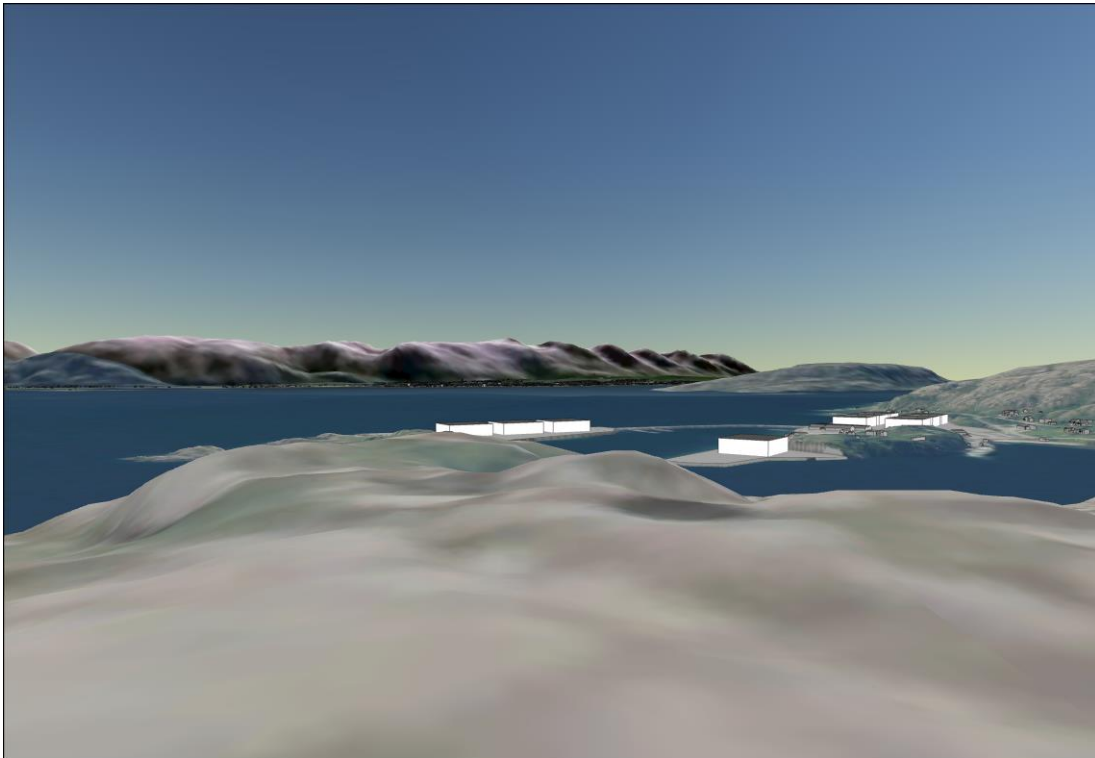
	<i>Figur 35: Landskapsrom mellom Nordmarkfjellet og Engesvika.</i>	
Naturskapte visuelle egenskaper	Fjellandskapet ved Urdfjellet, Bjørnstfjellet, Nordmarkfjellet og Kulifjellet brytes opp av det laveliggende området ved Burlimyra, Kjermyro og Breidalen. Det skapes et skille mellom det homogene fjellandskapet og det mer vegetasjonsdekte småkuperte åslandskapet. <i>Figur 36: Gul linje i delområdet viser et skille i landskapet.</i>	Viktig
Naturskapte nøkkel-elementer	Ingen naturskapte nøkkelement inngår i delområdet.	Uvesentlig
Vegetasjon	Delområdet har store områder med snaumark og bart fjell. Lenger ned i terrenget fremstår vegetasjonen mer frodig og variert. Her er det flekkvis lauv- og barskog og myrlendt vegetasjonsdekke.	Viktig
Arealbruk	Delområdet består for det meste av urørt natur. Langs Dønnaveien er forekommer det stedvis områder med jordbruk og tilhørende bebyggelse.	Mindre viktig
Byform og arkitektur	Delområdet har ingen tettstedsstruktur.	Uvesentlig
Menneskeskapte visuelle egenskaper	Dønnaveien skaper en viss visuell sammenheng i delområdet.	Mindre viktig
Menneskeskapte nøkkel-elementer	Ingen menneskeskapte nøkkelement inngår i delområdet.	Uvesentlig
<u>Fastsatt karakter for landskapsbildet:</u> Delområdets skala og dets kuperte former er hovedtrekkene som definerer landskapsbildet. Skille mellom homogene fjellområder med snaumark og bart fjell og småkupert, myr- og vegetasjonsdekt terreng utgjør også en viktig del av landskapets karakter. Fjellformasjonenes utforming danner relativt store landskapsrom.		

**Kriterier for vurdering: uvesentlig – mindre viktig – viktig – svært viktig – avgjørende*

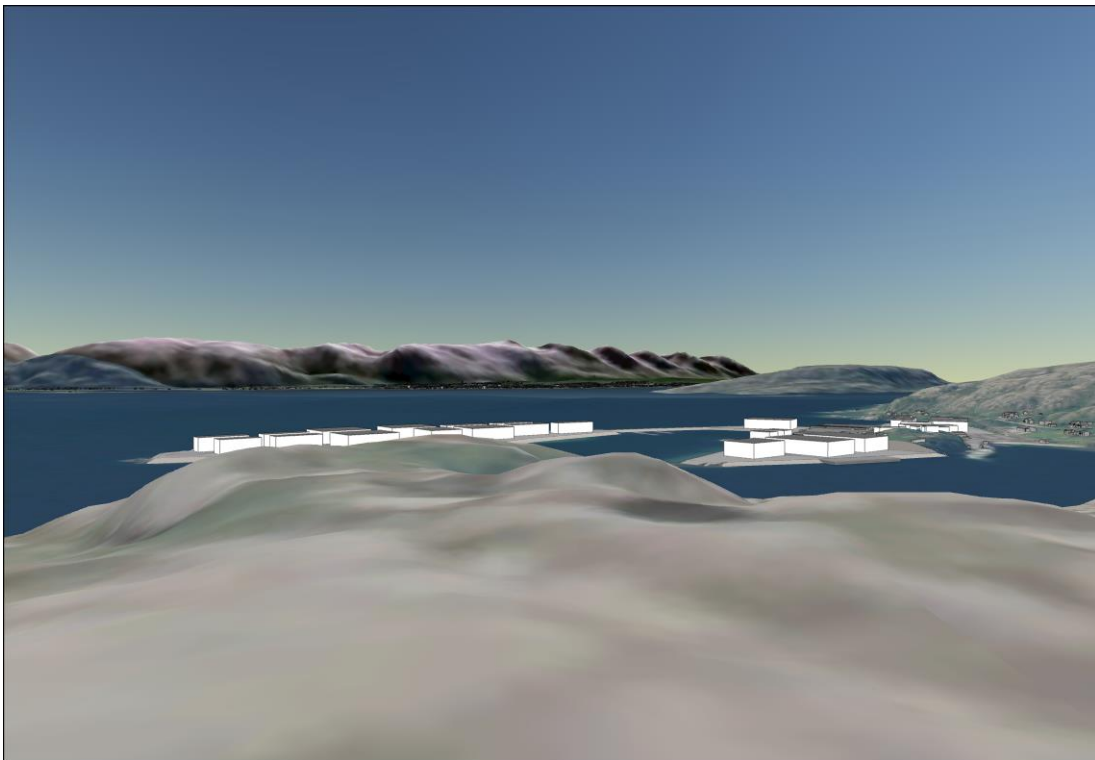
5.4.3 Verdi, påvirkning og konsekvens

Tabell 9: Vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens for delområde L2 Urd-, Bjørns- og Nordmarkfjellet.

Verdivurdering: Delområde L2 Urd-, Bjørns- og Nordmarkfjellet					
Visuell kvaliteter			x		
Helhet/variasjon			x		
Særpreg		x			
Byform/bystruktur	x				
Arkitektur	x				
Totalinntrykk		x			
Sjeldenhet/ representativitet	x				
Forvaltnings-prioritet/ prioriterte landskaps- områder	x				
Samlet verdi:	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲				
Kort beskrivelse med verdibegrunnelse:					
Delområdet har gode visuelle kvaliteter og fremstår å ha en til dels god balanse mellom helhet og variasjon. Delområdet er svært lite utbygd.					
Tiltakets påvirkning					
Utbyggingsalternativet berører kun delområdet gjennom en visuell påvirkning og er stort sett bare synlig over kote +50. Minste avstand mellom delområdet og tiltaket vil være ca. 250 m, mens den i andre deler av delområdet vil ligge opp mot 3 km. Den reelle påvirkningen innenfor delområdet vil derfor kunne variere. Imidlertid ligger tiltaket relativt eksponert ut i sjøen og er godt synlig i høyt i terrenget. Ved nattestid vil påvirkningen kunne være noe større enn på dagen som følge av lysbruk. Sammenlignet med 0-alternativet vil deler av delområdet bli noe mer visuelt berørt av utbyggingsalternativet. Landskapets karakter for delområdet vil i liten grad endres av utbyggingsalternativet. Tiltaket påvirkning av delområdet vurderes til noe forringet .					
Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
▲					
Tiltakets konsekvens					
+++ /++++	+ /++	0	-	--	---
▲					
Ubetydelig miljøskade for delområdet. (0).					

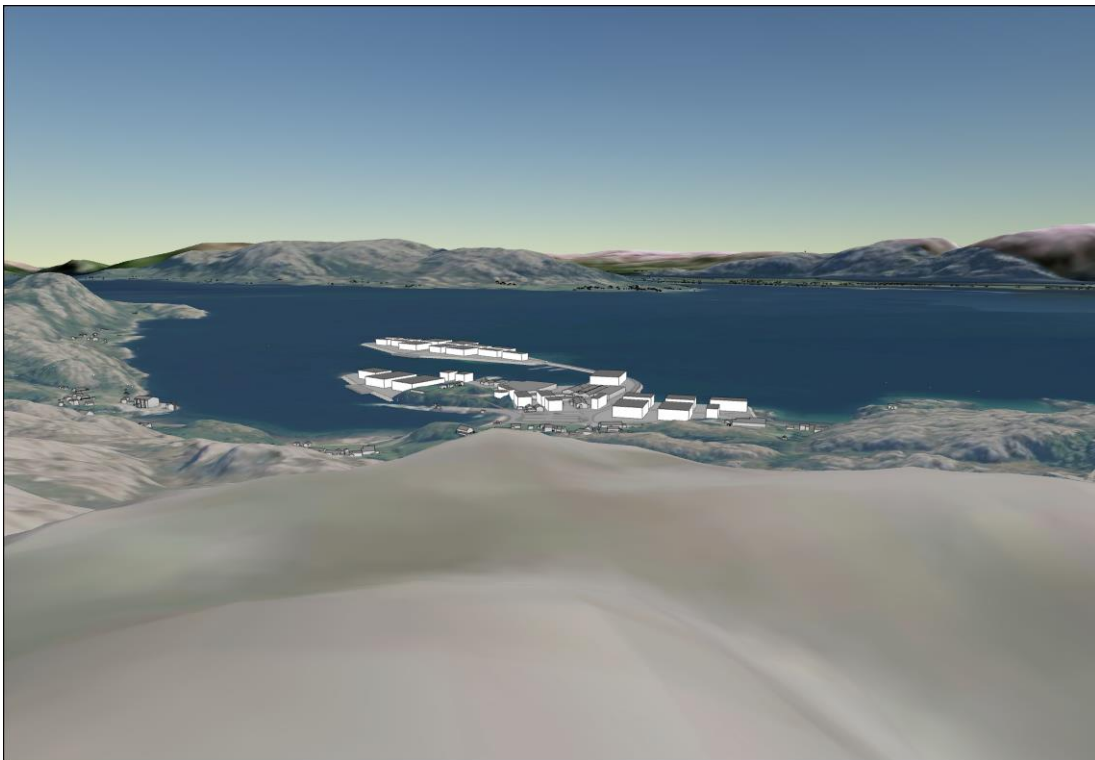
Figur 37: 0-alternativet sett fra Dugmursfjellet, nord for planområdet.

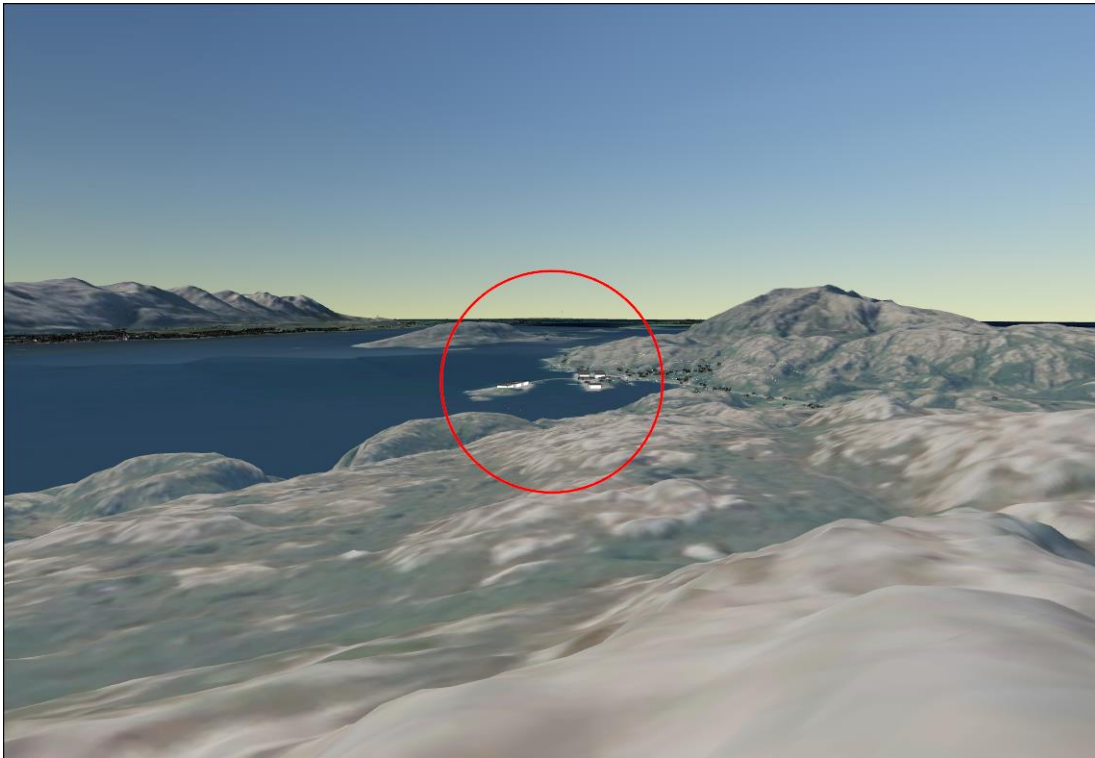
Figur 38: Utbyggingsalternativet sett fra Dugmursfjellet, nord for planområdet.

Figur 39: 0-alternativet sett fra Urdfjellet, vest for planområdet.

Figur 40: Utbyggingsalternativet sett fra Urdfjellet, vest for planområdet.

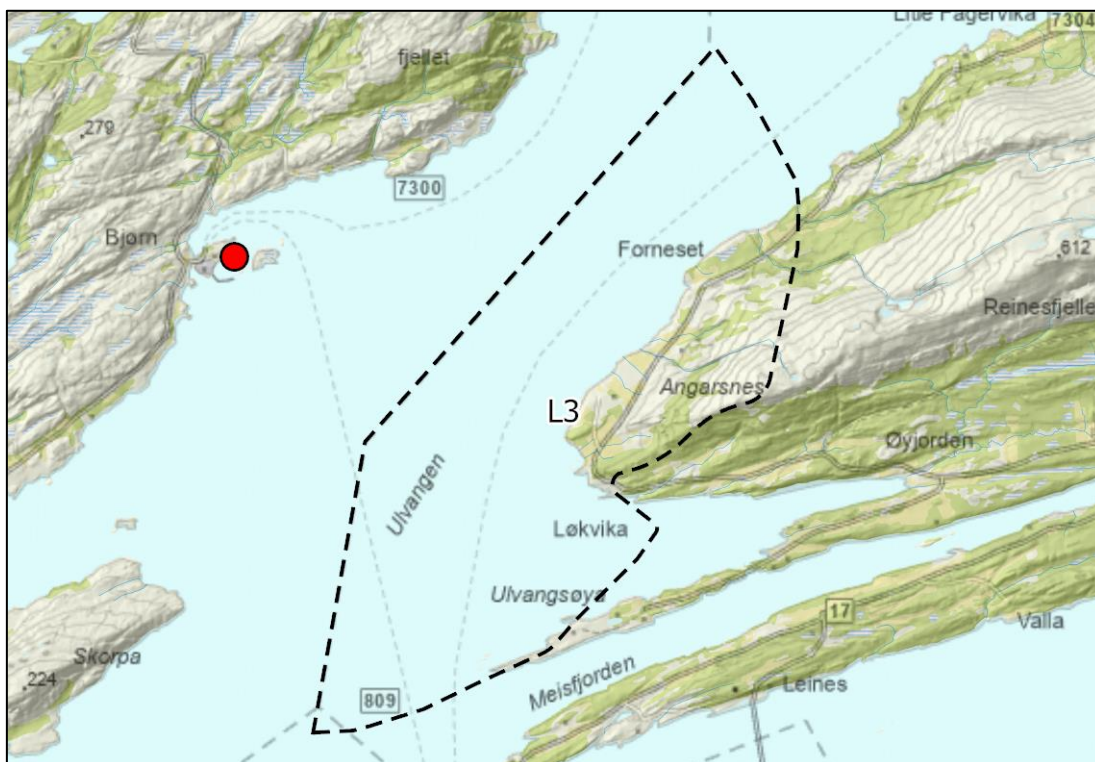
Figur 41: 0-alternativet (rød sirkel) sett fra Nordmarkfjellet.

Figur 42: Utbyggingsalternativet (rød sirkel) sett fra Nordmarkfjellet.

5.5 Delområde L3 Angarsnes – Ulvangsøya

5.5.1 Avgrensning

Figur 43: Delområde L3 Angarsnes – Ulvangsøya.

5.5.2 Beskrivelse

Tabell 10: Vurdering av landskapskarakter for delområde L3 Angarsnes – Ulvangsøya.

Delområde L3 Angarsnes – Ulvangsøya		
Kategorier	Kort beskrivende tekst	Betydning for landskapskarakteren*
Topografiske hovedformer	Delområdet består av den vide kystsletta ved Angarsnes og den relativt bratte fjellsiden opp mot Reinesakslaog og sjøen. Ytre deler av Ulvangsøya inngår også i delområdet. Figur 44: Angarsnes med Reinesfjellet bakom.	Svært viktig
Romlige egenskaper	Delområdet har ingen romlige egenskaper.	Uvesentlig

Naturskapte visuelle egenskaper	Overgangen mellom sjø, kystslette og fjell deler opp landskapet i lesbare ensartete områder. Strandsonen er en representerer en visuell sammenheng i landskapet. Figur 45: Gul linjer i delområdet viser skiller i landskapet.	Svært viktig
Naturskapte nøkkel-elementer	Ved Ramnflogomnen i overkant av Angarsnes er det bratte stup som er øyenfallende. Her befinner St. Olavs skottet seg, som er en fremtredende hullformasjon i berget. Langs Jenselva dannes det dype skår i fjellsiden. Figur 46: Bratte fjellformasjoner i delområdet.	Viktig
Vegetasjon	Under skoggrensen er det store områder med lauvskog og enger i forbindelse med jordbruket. Fjellsiden har stort sett bart fjell og noe snaumark.	Viktig
Arealbruk	Arealbruken i delområdet langs kystsletta knyttes i stor grad til landbruksareal. Det er også et konsentrert fritidsboligfelt ytterst ved Angarsnesvika. Ved Angarsnesvika er det småbåthavn. Flere steder langs Fagervikveien er det mindre masseuttak. Øvrige områder består av urørt natur.	Viktig
Byform og arkitektur	Delområdet har ingen tettstedsstruktur.	Uvesentlig
Menneskeskapte visuelle egenskaper	Fagervikveien danner en visuell sammenheng i landskapet. Stedvis er det områder med barskog.	Mindre viktig
Menneskeskapte nøkkel-elementer	Ingen menneskeskapte nøkkelement inngår i delområdet.	Viktig
<u>Fastsatt karakter for landskapsbildet:</u> Delområdets hovedform med sjø, kystslette og fjellside danner hovedtrekkene i landskapsbildet. De tre landskapstypene skilles tydelig og danner sammen et lesbart landskapsbilde. Kystsletta består av områder med landbruksareal, tett lauvskog og fragmentert bebyggelse. Fjellet har skinn vegetasjon og stedvis framtredende bratte stup. Både kystlinja og Fagervikveien danner visuelle sammenhenger i landskapsbildet.		

*Kriterier for vurdering: uvesentlig – mindre viktig – viktig – svært viktig – avgjørende

5.5.3 Verdi, påvirkning og konsekvens

Tabell 11: Vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens for delområde L3 Angarsnes – Ulvangsøya.

Verdivurdering: Delområde L3 Angarsnes – Ulvangsøya					
Visuell kvaliteter			x		
Helhet/variasjon			x		
Særpreg		x			
Byform/bystruktur	x				
Arkitektur	x				
Totalinntrykk			x		
Sjeldenhet/ representativitet	x				
Forvaltnings–prioritet/ prioriterte landskaps- områder	x				
Samlet verdi:	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲				
Kort beskrivelse med verdibegrunnelse:					
Delområdet har god balanse mellom en tydelig helhet med uavbrutte sammenhenger. Det inngår flere landskapstyper som er tydelig adskilt i delområdet.					
Området har ikke noe spesielt særpreg, men bebyggelse, infrastruktur og landskapet sammen gir et godt totalinntrykk.					
Tiltakets påvirkning					
Utbyggingsalternativet berører ikke delområdet direkte, kun visuelt. Minste avstand mellom delområdet og tiltaket er ca. 2 km. Fra landareal er den minsteavstanden til tiltaket nærmere 3,5 km. Tiltaket vil være synlig i deler av delområdet, men påvirkningen er begrenset grunnet avstanden til tiltaket. I tillegg er tiltaket stort sett underordnet det bakenforliggende landskapets skala. Ved nattestid kan påvirkningen være noe større som følge av lysbruk på anlegget.					
Sammenlignet med 0-alternativet vil deler av delområdet bli noe mer visuelt berørt av utbyggingsalternativet. Landskapets karakter vil i liten grad endres av utbyggingsalternativet. Tiltaket vurderes å skape en ubetydelig endring av delområdet.					
Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
▲					
Tiltakets konsekvens					
+++ /++++	+ /++	0	–	--	---
▲					
Ubetydelig miljøskade for delområdet (0).					

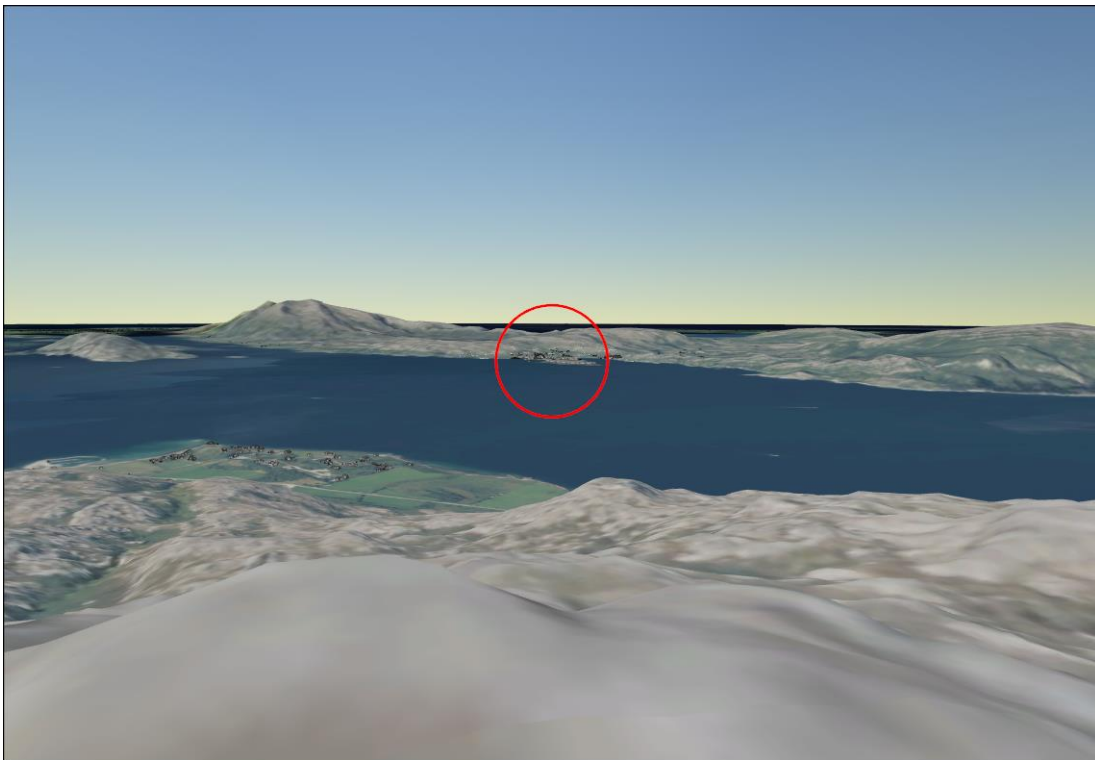
Figur 47: 0-alternativet (rød sirkel) sett fra Angarsnes fyr.

Figur 48: Utbyggingsalternativet (rød sirkel) sett fra Angarsnes fyr.

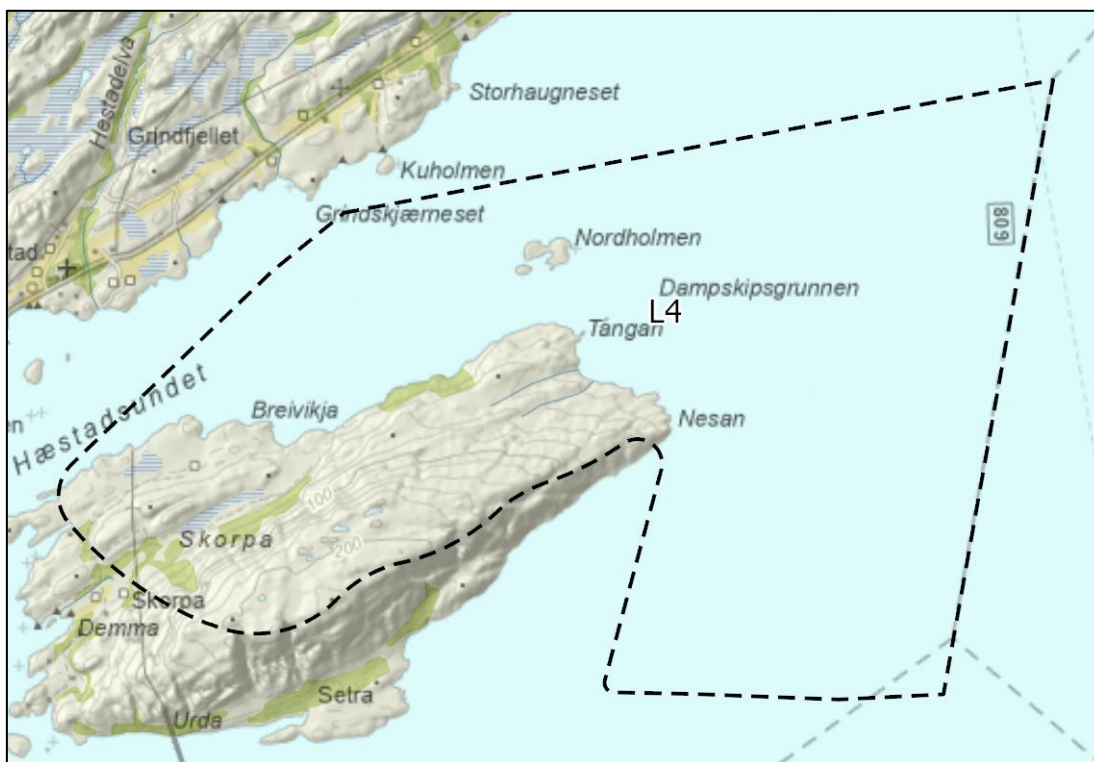
Figur 49: 0-alternativet (rød sirkel) sett fra Angersnesåsen.

Figur 50: Utbyggingsalternativet (rød sirkel) sett fra Angersnesåsen.

5.6 Delområde L4 Skorpa

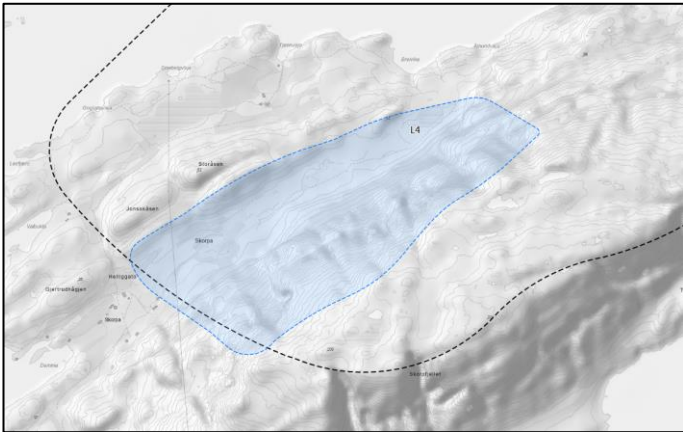
5.6.1 Avgrensning

Figur 51: Delområde L4 Skorpa.

5.6.2 Beskrivelse

Tabell 12: Vurdering av landskapskarakter for delområde L4 Skorpa.

Delområde L4 Skorpa		
Kategorier	Kort beskrivende tekst	Betydning for landskapskarakteren*
Topografiske hovedformer	Delområdet består av den eksponerte åskammen og kystlettene på Skorpa. Kystlinja er også et viktig topografisk element. Langs denne dannes det flere vikar og noen sandstrender. Delområdet omfatter også deler av Ulvängen og Nordholmen.	Svært viktig
Romlige egenskaper	Mellom Skorpfjellet og Jonsok- og Storåsen dannes det et landskapsrom. 	Mindre viktig

Figur 52: Landskapsrom på Skorpa

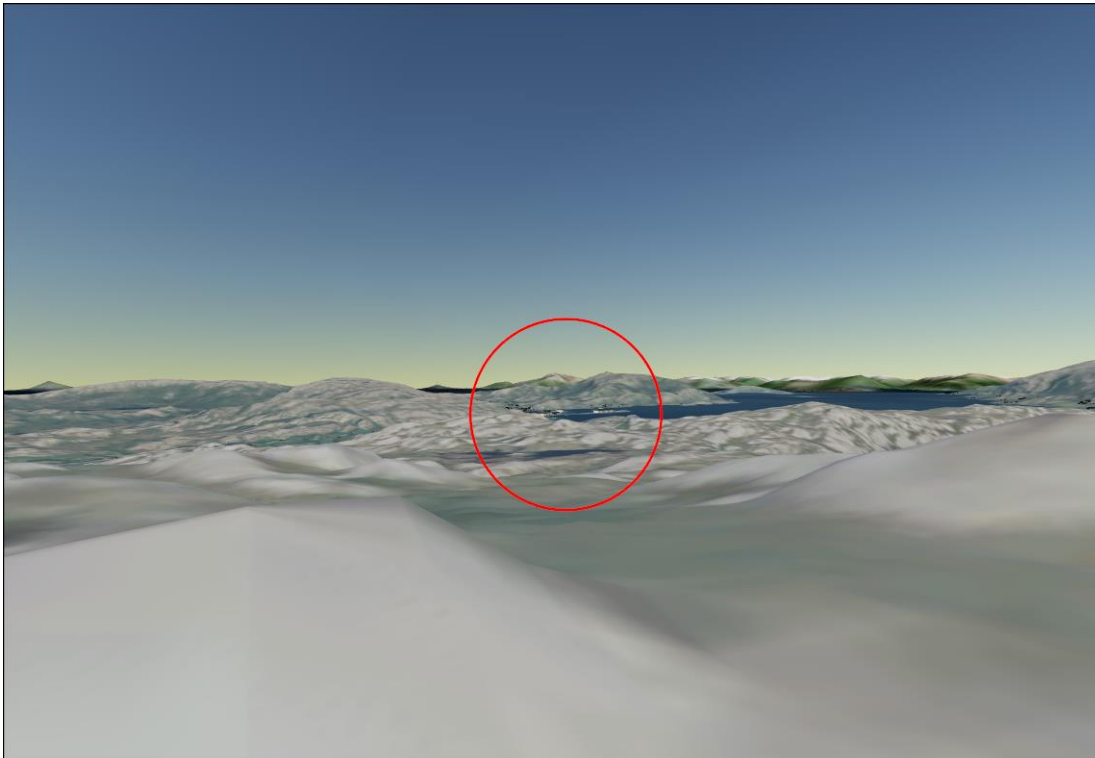
Naturskapte visuelle egenskaper	Samspillet mellom fjell og sjø representerer en stor uavbrutt sammenheng.	Svært viktig
Naturskapte nøkkel-elementer	Ingen naturskapte nøkkelementer inngår i delområdet.	Uvesentlig
Vegetasjon	Delområdet har stort sett snaumark og bart fjell. Stedvis er det innslag av lauv- og barskog. Mindre partier med myr forekommer også.	Mindre viktig
Arealbruk	Delområdet består nesten utelukkende av urørt natur. Deler av delområdet brukes som beitemark for sau.	Viktig
Byform og arkitektur	Det er noen enkeltbygninger innenfor delområdet. Delområdet fremstår i stor grad urørt.	Uvesentlig
Menneskeskapte visuelle egenskaper	Ingen menneskeskapte visuelle egenskaper inngår i delområdet.	Uvesentlig
Menneskeskapte nøkkel-elementer	Ingen menneskeskapte nøkkelementer inngår i delområdet.	Uvesentlig
<u>Fastsatt karakter for landskapsbildet:</u> Det er den store åsryggen, sammen med kystslettene og sjøen som sammen definerer landskapsbildet. Det at delområdet stort sett er ubebygd gjør at landskapsbildet fremstår lesbart.		

**Kriterier for vurdering: uvesentlig – mindre viktig – viktig – svært viktig – avgjørende*

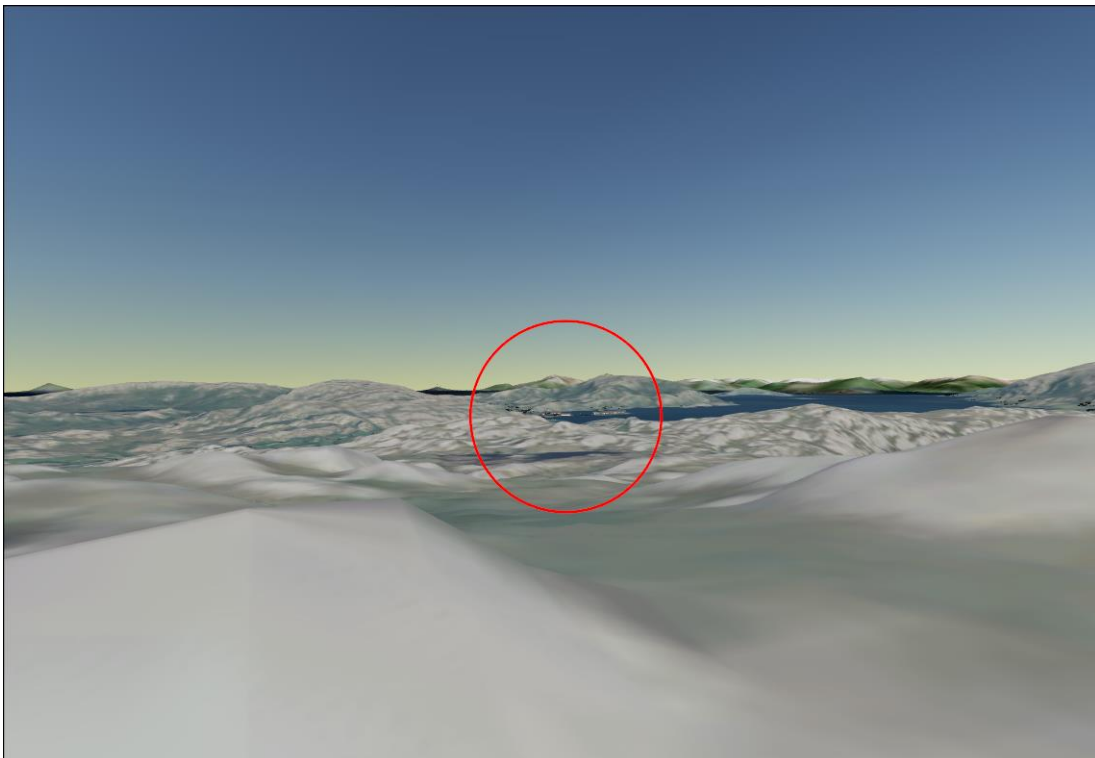
5.6.3 Verdi, påvirkning og konsekvens

Tabell 13: Vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens for delområde L4 Skorpa.

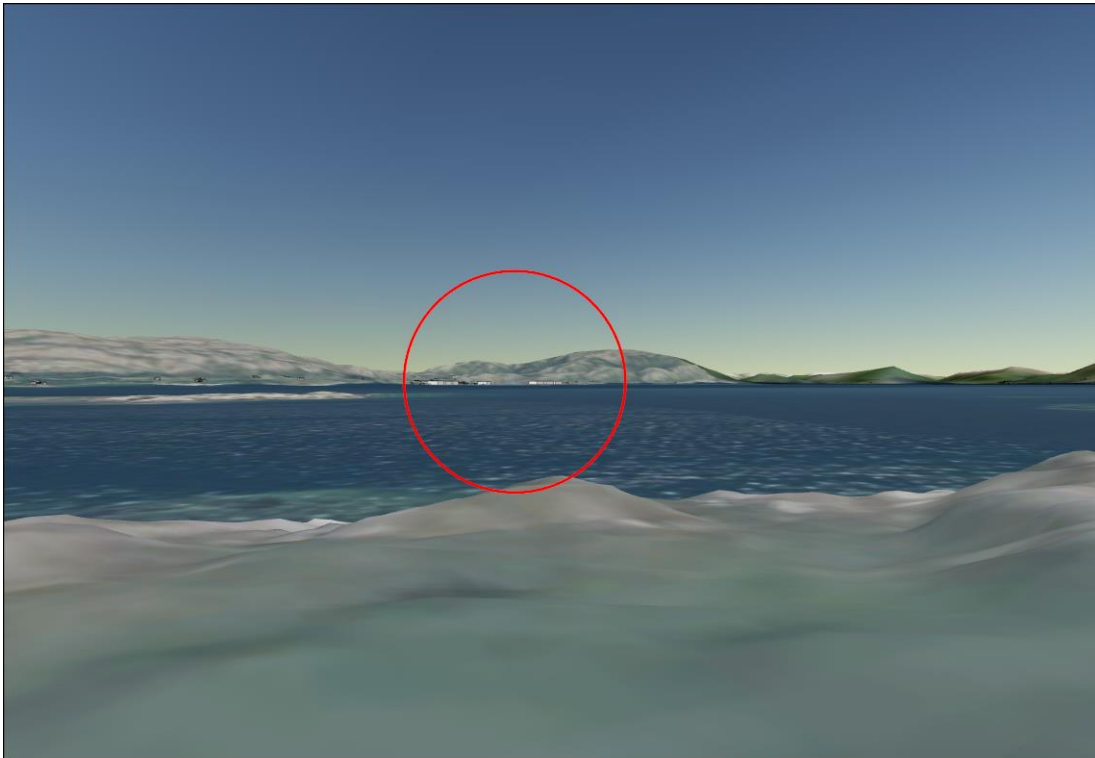
Verdivurdering: Delområde L4 Skorpa					
Visuell kvaliteter			x		
Helhet/variasjon		x			
Særpreg		x			
Byform/bystruktur	x				
Arkitektur	x				
Totalinntrykk	x				
Sjeldenhet/representativitet	x				
Forvaltnings-prioritet/prioriterte landskaps-områder	x				
Samlet verdi:	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲				
Kort beskrivelse med verdibegrunnelse:					
Delområdet har gode visuelle kvaliteter, men fremstår noe ensartet og har lite særpreg.					
Tiltakets påvirkning					
Utbyggingsalternativet berører ikke delområdet direkte, kun visuelt. Minste avstand mellom delområdet og tiltaket er ca. 2 km. Fra landareal er den minste avstanden til tiltaket nærmere 3 km. Tiltaket vil være synlig i deler av delområdet, men påvirkningen er begrenset grunnet avstanden og tiltaket er stort sett underordnet det bakenforliggende landskapets skala. Ved nattetid kan påvirkningen være noe større som følge av lysbruk på anlegget.					
Sammenlignet med 0-alternativet vil deler av delområdet bli noe mer visuelt berørt av utbyggingsalternativet. Landskapets karakter vil i liten grad endres av utbyggingsalternativet. Tiltaket vurderes å skape en ubetydelig endring av delområdet.					
Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
▲					
Tiltakets konsekvens					
+++ /++++	+ /++	0	–	--	---
▲					
Ubetydelig miljøskade for delområdet. (0).					

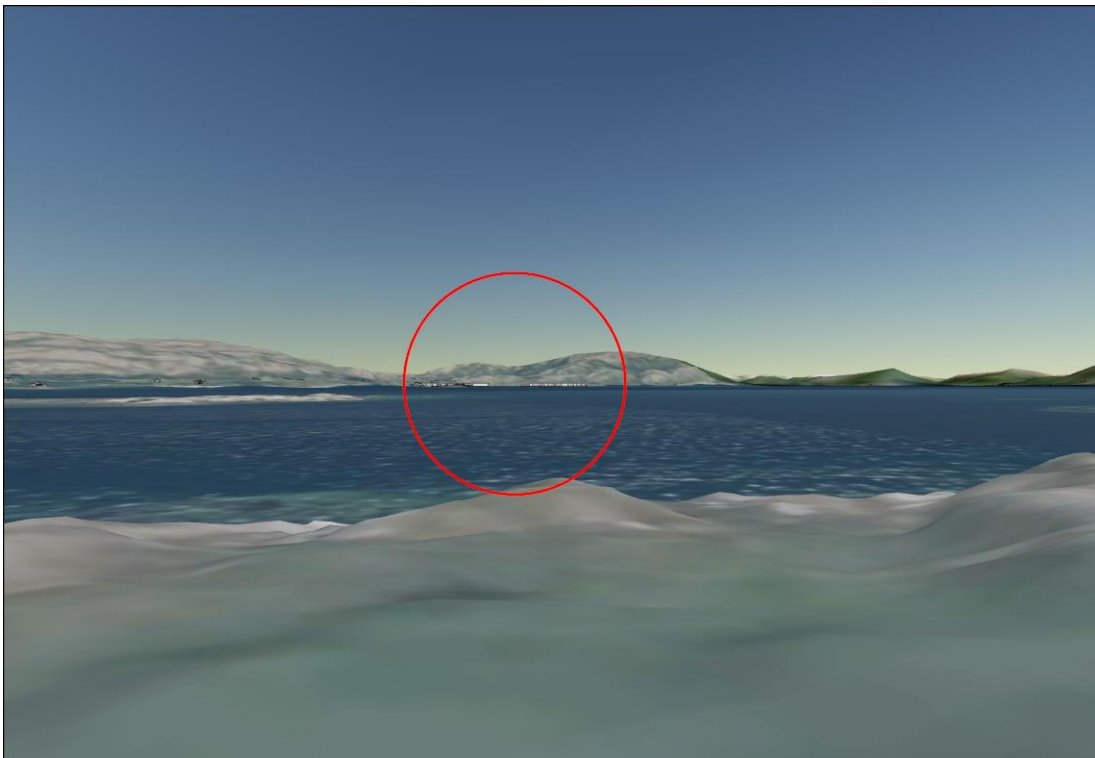
Figur 53: 0-alternativet (rød sirkel) sett fra toppen av Skorpa.

Figur 54: Utbyggingsalternativet (rød sirkel) sett fra toppen av Skorpa.

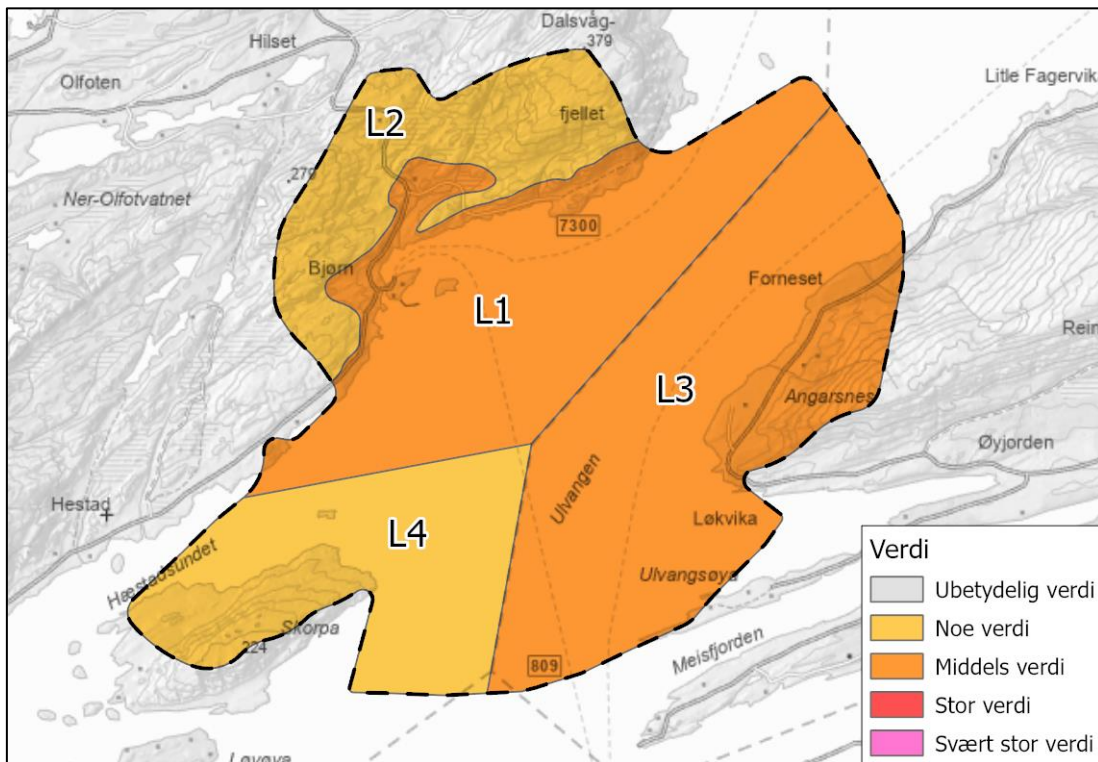
Figur 55: 0-alternativet (rød sirkel) sett fra toppen av Småtangan.

Figur 56: Utbyggingsalternativet (rød sirkel) sett fra toppen av Småtangan.

5.7 Verdikart

Figuren under viser alle verdisatte delområder, med grunnlag i vurderingene i avsnittene foran.

Figur 57: Verdikart for temaet landskap og topografi.

5.8 Sammenstilling av konsekvenser

Tabell 14 viser konsekvenser for de ulike delområdene, deretter er det gitt en samlet vurdering av konsekvenser for de to alternativene.

Tabell 14: Oppsummering av konsekvens for landskapsbilde.

Delområder	Verdi	0-alternativet	Utbyggingsalternativet
Delområde L1	Middels	Ubetydelig miljøskade (0)	Betydelig miljøskade for delområdet (– –)
Delområde L2	Noe	Ubetydelig miljøskade (0)	Noe miljøskade (–)
Delområde L3	Middels	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Delområde L4	Noe	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Samlet vurdering ⁴		Ingen konsekvens	Noe negativ konsekvens

5.8.1 0-alternativet

0-alternativet er referansealternativet som representerer situasjonen i fall prosjektet ikke blir gjennomført. 0-alternativet legger opp til en videreføring av eksisterende plansituasjon. Alternativet har pr definisjon ingen konsekvens.

5.8.2 Utbyggingsalternativet

I forhold til 0-alternativet framstår de negative konsekvensene for landskap og topografi ved gjennomføring av utbyggingsalternativet som begrenset siden 0-alternativet innebærer en videreutvikling av industriområdet på Bjørn som ligner utbyggingsalternativet.

Tiltaket vil medføre til dels skjemmende terrenginngrep som lokalt vil endre landskapet noe mer enn ved 0-alternativet, som i sin tur vil gi større negative nærvirkninger.

I et overordnet perspektiv er utbyggingsalternativet i stor grad underordnet landskapets skala, og vil ikke ha vesentlig betydning for landskapets karakter. De visuelle konsekvensene på lengre hold vil være minimale.

Påvirkning og konsekvens for verdisatte delområder er vist i Tabell 14. Samlet vurderes tiltaket å medføre en **noe negativ konsekvens** for landskap og topografi.

⁴ Etter Kriterier i Tabell 6-5 i håndbok V712.

6 Konsekvenser i anleggsfasen

Landskapet vil påvirkes i anleggsfasen. Midlertidige anleggsveier, riggområder, bygningskraner, lagre av materialer og masser, byggegropen o.l. vil sted- og tidvis prege landskapet i anleggsfasen. I perioder vil dette gi inngrep som vil framstå som sår i landskapet og som vil kunne ha betydelig nærvirkning for berørte områder. Inngrepene kan også få stor fjernvirkning i det åpne landskapet. Omfanget av virkninger vil imidlertid variere gjennom byggeperioden, og er forholdsvis kortvarig.

7 Avbøtende tiltak

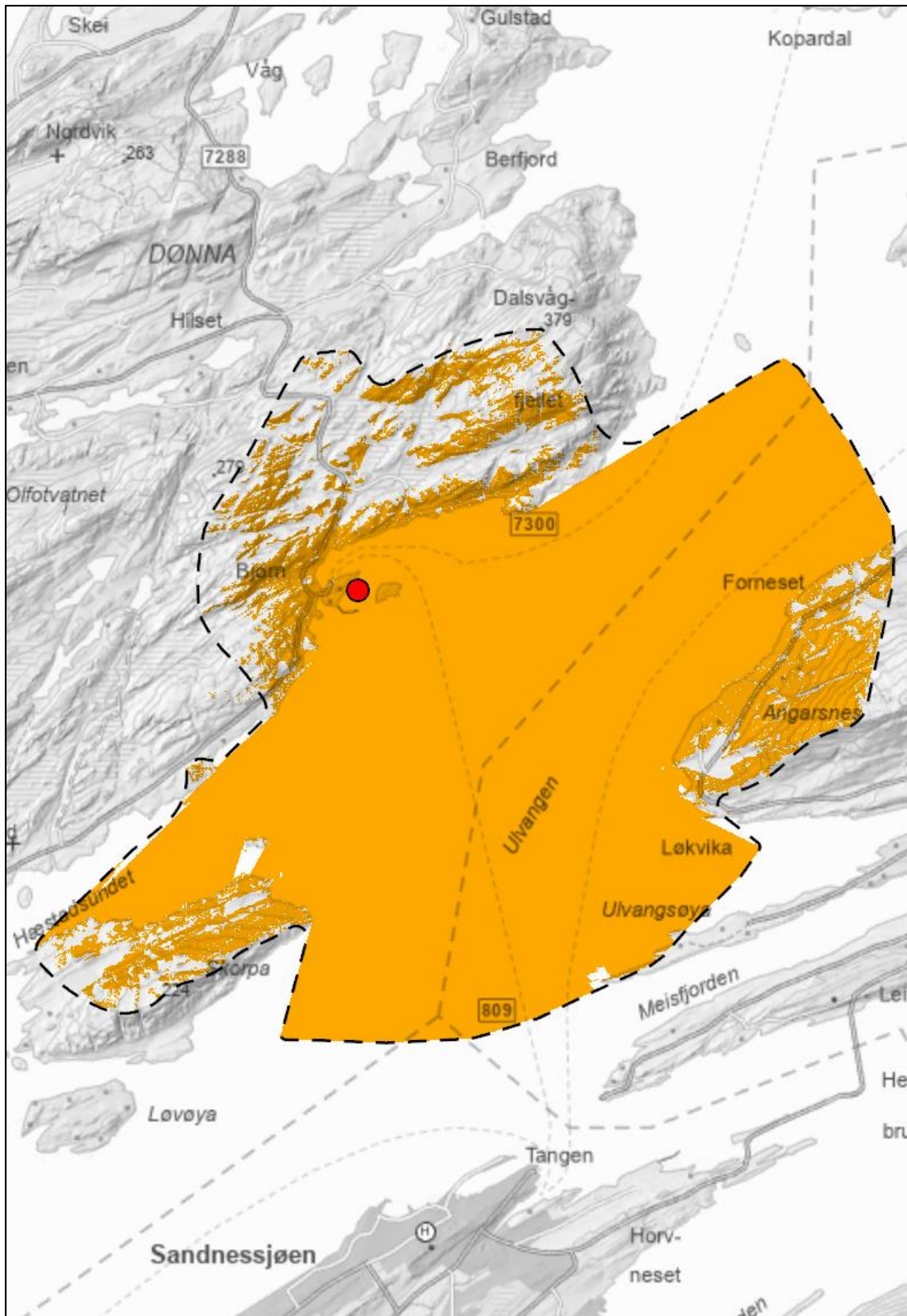
For å bidra til at virkningene av tiltaket for landskapet reduseres, anbefales det å legge inn bestemmelser som sikrer en dempet farge-, lys- og materialbruk som er tilpasset de naturgitte omgivelsene.

8 Synlighetsanalyse

Illustrasjonen under viser en teoretisk synlighetsanalyse hvor oransje farge viser områder som har visuell kontakt med planlagt tiltak. Synlighetsanalysen er begrenset til 5 km fra tiltaket.

Synlighetsanalysen danner grunnlag for avgrensning av influensområdet.

Lysforhold, sikt og vegetasjon er ikke hensyntatt i beregningene av synligheten.

Figur 58: Oransje farge angir områder der tiltaket teoretisk sett er synlig fra. Planområdet vises med rødt punkt. Influensområdet vises med svart stiplet linje.